

POSLEDNÍ
SLOVO
MÁ

JAN REJŽEK > JAN REJŽEK!

Z mého deníčku 3
(2010–2015)

Galén

POSLEDNÍ
SLOVO
MÁ

JAN REJŽEK > JAN REJŽEK!

Z mého deníčku 3
(2010-2015)

POSLEDNÍ
SLOVO
MÁ

JAN REJŽEK > JAN REJŽEK!

Galén

Sloupky Jana Rejžka byly publikovány
v Lidových novinách v letech 2010–2015.

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této tištěné či elektronické knihy
nesmí být reprodukována a šířena v papírové,
elektronické či jiné podobě bez předchozího
písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné
užití této knihy bude trestně stíháno.

© Jan Rejžek, 2016

Preface © Jiří Peňás, 2016

Typography © Bedřich Vémola, 2016

© Galén, 2016

ISBN 978-80-7492-340-1 (PDF)

ISBN 978-80-7492-341-8 (PDF pro čtečky)

Cesta Jana Rejžka do Načeradce a zpět

Když se na redakčních poradách Lidových novin hodnotí aktuální noviny, což je takový nudný rituál, často hodnotitel nad Rejžkovým Posledním slovem pronese něco na způsob „to snad ani nemá cenu komentovat, no jo, typickej Rejžek...“.

To je okamžitě doporučení, co první číst. Hned je jasné, že kdo neměl náhodou ještě Rejžka přečteného, okamžitě začne. Během četby pak bude pocukávat koutky úst, někdy se rozesměje nahlas. A někdy zakroučí hlavou, že to už je teda fakt hodně na hraně. Ale pak zase uzná, že je to skvěle napsáno a že tak, jako Rejžek, to nikdo neumí.

I já jsem ve čtvrtek vždycky trochu trnul, co tam ten umanotec zase napíše, koho tam urazí, koho zneuctí, koho zesměšní... A zároveň jsem se těšil. Neboť člověk je tvor škodolibý, jak známo. Většina Rejžkových obětí si to ostatně zaslouží a patří jim to. Jen každý nemá národu to do nich takhle napálit. Jan Rejžek má. To ostatně víme.

Ale chtěl bych tu napsat, že ta obecně známá tvář Jana Rejžka coby sršatce, neurvalce a nepřítele středního proudu a některých zpěvaček je sice možná ne tak zcela nepravdivá, ale – je to jen jedna ta tvář, ta vnější, tedy možná spíš maska.

Ta opravdovější je totiž ve skutečnosti značně odlišná.

Je to tvář člověka, který stále něco hledá, stále je něčím zaujatý, něco pozorně sleduje, něčím se stále zabývá, ba je tím posedlý. Neznám totiž jiného člověka, který s takovou vášní do sebe vstřebává nejrůznější podněty světa, který tak hltavě čte nejrůznější romány, poslouchá tuny hudby, hledí na desítky filmů (týdně), je prostě všude a u všeho. Jan Rejžek je každý den v divadle, pak stihne koncert, skočí do putyky za svými kamarády a před usnutím přečte nový

kamerunský román. Ráno pak vstane, obhlídne, kdo během minulých čtyřicetihodin na světě umřel, kdo co blbého pronesl či napsal na Facebook, což rychle okomentuje. Pak sedne a napíše několik těch nekrologů a připraví si playlist na pořad třeba do Načeradce, kam večer vyráží se svým pořadem. Je-li středa, napíše Poslední slovo.

Když dopíše, stihne ještě skočit na fotbal do Edenu na svou milovanou Slavii, pak maže do divadla, hned jak padne opona, ovšem ještě sklenka na baru a už nasedá do osobního vlaku do Načeradce, odkud se do Prahy vrací právě v okamžiku, kdy začíná nějaký koncert v nějakém baru. To už má rozečtený další, tentokrát uruguayský román, o kterém by rád zítra napsal glosu. Mezitím se setká asi se sto dvaceti lidmi, někteří jsou pořád ještě jeho kamarádi. S polovinou z nich si dá sklenku a vykouří padesátou cigaretu. Zapomene někde šálu, ale stačí se pro ni vrátit, protože na ulici fouká. Mezitím si poslechne tři nové desky hip-hopu, world-music a hornáckého folkloru. Napíše o nich. Dočte korejský román a skočí si do kina na čtyřhodinový maďarský film. Vychází ven, potká starého přítele, který se před ním chce skrýt, protože nemá tolik času a vzpomene si, že ho před rokem Rejžek trochu urazil, ale to už ho Rejžek odvádí na skleničku, kterou dopijí a běží na vlak do Načeradce. Během cesty si uvědomí, že tam byl včera a dneska má být vlastně v Havířově, což na poslední chvíli stihne...

Vrací se do Prahy, je trochu unavený, a tak si před spaním pustí tureckou telenovelu. Ještě než usne, si uvědomí, že je středa a že musí poslat do redakce Lidových novin Poslední slovo. Ráno se bude se číst první jako vždy.

Jiří Peňás
léto 2016

> 2010

Loučení s Rebusem

Loni nás opustilo mnoho osobností, ale také jedna fiktivní. Dva roky po Británii se i zdejší čtenáři rozloučili s inspektorem Johnem Rebusem (hrdinou detektivních románů Skota Iana Rankina), který odešel do penze v závěrečném díle s vtipným českým názvem *Poslední rébus* (v originále *Exit Music*), vydaném jeho dvorním nakladatelstvím BB/art v půlce listopadu. V dobíhajících minutách služby ještě stihl rozluštit případ vraždy ruského básníka a disidenta a rozmotat nitky, jak souvisela s poslanci Skotského parlamentu a s věčným Rebusovým rivalem, králem edinburských gangsterů, Velkým Gerem Caffertym. Kam se na to hrabe vánoční tombola v Brně, kde primátor a hejtman náhodou vyhráli zájezd do Egypta a Forda Fiestu. Ve Skotsku také gómou ufachčit šmé.

Co o milovaném Johnu Rebusovi vlastně vím po přečtení sedmnácti příběhů, přičemž všechny (!) jsou v tuzemsku k mání v uspokojivých překladech Aleny Jindrové-Špilarové, Věry Štovičkové, Jarky Stuchlíkové a Jitky Fialové? Jeho dědečkem byl polský emigrant (stejného původu je kupodivu i inspektor Charlie Resnick jiného výborného britského detektivkáře, Johna Harveyho). Po vojně se dal ke zvláštním službám, kde se však zhroutil a odešel radši k policii. Z rozvedeného manželství měl dceru. Přes úspěchy v odhalování vražd vyvolával intuitivním stylem pátrání nelibost u nadutých nadřízených a nedočkal se nikdy povýšení.

Vzbuzoval mé sympatie nejen tím, jak šel tvrdě po korupci mezi politiky a policisty, ale i proto, že nevěděl, koho volit, střídal partaje, a stejně si pak rval vlasy. Asi fandil druholigovým Raith Rovers, třebaže jeho platonická láska, detektiv konstábl Siobhan Clarkeová, třímala permanentku na Hibernian F. C. Rozhodně si nepotrpěl na módu, moc kouřil, pil jako duha a ke všemu míchal pivo s whisky. Ke stáru zvládl posílat mobilem esemesky, zbývalo, aby se naučil tečky a čárky.

Čerpal z obrovské sbírky desek a znalostí o rocku, často se zmiňoval o oblíbeném písničkáři Johnu Martynovi (na pohřbu si chtěl nechat zahrát jeho LP *Solid Air*) a Rorym Gallagherovi. Mimochodem, Ian Rankin přiznal, že ho při modelování Rebusovy postavy inspiroval „šestý Stoun“, zesnulý klávesista Ian Stewart. Ostatně původní názvy knih *Black And Blue* a *Let It Bleed* odkazují k albům Rolling Stones.

A co teprve samotářův zpackaný erotický život! Marně usiloval o revírní inspektorku Gill Templerovou, románek prožil s lékařkou Patencií Aitkenovou, ale kdo by vydržel s mrzoutským policajtem, který se oženil se svou prací?

Rankin nedávno naznačil, že *Poslední rébus* není definitivní kniha o Rebusovi, nýbrž jen konstatování jeho odchodu do důchodu. Možná v dalších detektivkách převezme hlavní part Clarkeová, leč jak Rebus znám, nedá pokoj a bude i v civilu štourat do nevyřešených „pomníčků“. Takže, Johne Rebusi, vrať se! Neboť na rozdíl od Miloše Zemana a jeho party ex-komunistických penzistů existují senioři, po kterých se mi stýská. Včera se k nim bohužel přidal nenahraditelný Ivan Medek...

7. 1. 2010

O sněhových poutnicích

Všichni teď píšou o sněhu, tož já si také uplácám pár kouli a budu mířit a pálit vysoko a daleko. Nevím, jaká předsevzetí si dávali na silvestra naši politici, ale zjevně zapomněli na jedno dosti důležité. Aby si konečně z veřejnosti přestali dělat legraci. Utekly pouhé dva týdny nového roku a leckteří hanební bastardi, řečeno takřka s Quentinem Tarantinem, marně skrývají pod bílou závějí svou černou licoměrnost.

Začneme Senátem. Jedenaosmdesát dospělých jedinců se zachovalo jako dítka ve sci-fi a nadělili si nikoliv dva roky, ale aspoň tři měsíce prázdnin. Pochopitelně za to může impotentní Poslanecká sněmovna, jejíž morálku dokazuje fakt, že se její organizační výbor před týdnem nedokázal sejít, aby byl schopen usnášení. Leč! „Jedou dál senátní výbory a pořádají se semináře, není to tak, že bychom si šli lehnout,“ hájí svou stáj předseda horní komory Přemysl Sobotka. Na internetu ovšem čtete, že minimálně do konce měsíce „žádné akce nejsou hlášeny“. Kecy, kecy. Spíš se ctihodní muži a ženy budou v pěkně placeném volnu věnovat partajním předvolebním kampaním. Kdyby radši vzali hrabla a uklidili maglajz u Valdštejnského náměstí...

Pražský primátor Pavel „Eskymo“ Bém se vypracoval do úlohy repetenta, který ví, že ho z ústavu brzy vyhodí, a tím pádem na všechno kašle a chodí za školu. Jeho pubertálně záhadné útesy do hor mě přestaly bavit. Jako bývalý psychiatr samozřejmě ví, co znamená pojem „vytěsnění“. Copak si fakt myslí, že sebeodvážnějším výstupem na Antarktidu uprchne před odpovědností za tunel Blanka a za blamáž jménem Open-card? V životě už bych ho ne zvolil ani kronikářem Českého horolezeckého svazu. Ostatně krátce po Bémově posledním zmi-

zení na dovolenou se nad tou drzostí splašili i apoštolové na orloji.

Nakonec Jiří Paroubek. Pokud nás míní dojímat, že se nemohl dostavit kvůli kalamitě na Slovensku k pražským schůzkám s prezidentem a premiérem, měl říct prostě rovnou, že se mu nechce od ženy, miminka a fenky baseta z vládní Ficovy vily v Trenčianských Teplicích. Náhodou jsem cílil v sobotu podobným směrem, sníh nesníh, frčeli jsme na minutu přesně, teprve cestou zpět nastala půlhodina zpoždění. Pakliže doufám, že sociálně citlivý Paroubek nepoužívá služeb panského kočího, coby potomek železničářského rodu mu rád odhalím existenci onoho dopravního prostředku, který jezdí po kolejích a říká se mu vlak. A bible s názvem jízdni řád. Stačilo vyrazit osobákem v 11.25, v Trenčianské Teplé chytit přípoj na Púchov, tam Košičana a před pátou by byl v Praze. Kdyby to ujelo, protože hostitel Robo pořad naléval borovičky, nabízel se další spoj ve 14.46, z Púchova pak Fatrou a na Wilsoňáku je v půl deváté večer. Bývalého náměstka RaJe by mohla potěšit informace, že některé rychlíky občas mívají jídelní vůz.

O něco rychlejší je autobus typu Zemák (pardon!). Z Trenčianských Teplic odjíždí ve 13.11, v Trenčíně se přestoupí do expresu Michalovce–Příbram a v 18.30 dorážíme na Florenc. To pro příště, nesvéprávný poutnicí Paroubku.

14. 1. 2010

Nejen o rychnovské ostudě

Výročí neznamená pouze důležité datum v kalendáři, ale také může zrcadlit, jak si připomínaného člověka vůbec ceníme. Schválně jestli média zachytí, že dnes uteklo pětadesát let ode dne, kdy v koncentračním

táboře popravili teprve dvaapadesátiletého spisovatele a novináře (taktéž) Lidových novin Karla Poláčka? Já vím, je v tom zádrhel. Dlouho se totiž tvrdilo, že zemřel o tři měsíce dřív v osvětimské plynové komoře. V 90. letech se však podařilo najít svědkyni, účastnici pochodu smrti, která potvrdila, že přežil transport do tábora v dnešním polském Zabrze a napsal tam ještě divadelní aktovku, v níž pamětnice hrála. Teprve pak ho odvezli zesláblého na saních do Gliwice, kde zahynul.

Z Rychnova nad Kněžnou mi přišla neuvěřitelná zpráva, jak se staví radní Poláčkova rodného města k jeho památce. Léta nejsou schopni či ochotni nechat opravit fasádu školy, kam chodil. Žluto-bílá budova stojí nedaleko Kolowratského paláce, byvši vystavěna majitelem panství Františkem Antonínem Kolowratem Liebštejnským v roce 1819 jako obecní škola se třemi a později s pěti třídami. Od roku 1905 sloužil dům coby obecní úřad, potom městský národní výbor a za bolševika v něm dřepěl Dům politické výchovy OV KSČ. Asi v rámci politické výchovy k vygumování mozků bolševici odstranili ze zdi v přízemí pamětní desku připomínající zdejší návštěvu T. G. Masaryka v roce 1926. Teď tam sídlí základní škola pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jejíž ředitelka Hana Fuksová marně usiluje o opravu hroutícího se stavení.

V knize *Bylo nás pět* Petr Bajza vece: „Školu máme pěknou novou a my máme taktéž pana učitele Veselíka, on nosí zlaté brejle a o přestávce jí housku a čte si v knížce, a když vidí nezdobu, tak uloží trest, jemu je to fuk.“ Fuk je zjevně stav školy zejména městskému zastupitelstvu, které čeká, až nějakému žákovi spadne římsa na hlavu. Nejlepší by bylo tu nezajímavou barabiznu srovnat se zemí a za nezištné pomoci spřátelených firem místo ní uhnát

supermarket nebo aspoň hernu, aby se sypaly penízky do městské kasy či do vlastních kapes, že.

Kdyby jen Rychnov! Račte si sestavit pozoruhodný puzzle, kterak se různí dutolebci snažili zlikvidovat Petra Nedomu v Galerii Rudolfinum, co se dělo kolem Středočeské galerie, jak hejtmanka Plzeňského kraje Milada Emmerová vykopla z Galerie Klatovy/Klenová Marcela Fišera, o aktuálním sprostém dění s českobudějovickou Galerií současného umění a zacházení s Michalem Škodou nemluvě. Baže, největším nepřitelem koaličních pobratimů na radnicích není korupce, ale kurátoři výstavních síní!

Budu tedy rád, když mi starosta Jiří Rokl a královéhradecký hejtmán Lubomír Franc odpoví na pár otázek. Takto si, pánové, vážíte Poláčkova dědictví? Máme snad my, co spolu mluvíme a milujeme jeho dílo, na školu uspořádat mezi sebou sbírku? Říkají vám něco eurofondy? Za dva roky uplyne 22. března 120 let od autorova narození. Máte šanci se usebrat, jinak vám na podzim voliči mohou slovy Bejvala Antonína říci: „Fuj, fuj, nehrám.“

21. 1. 2010

O mém Šálku čaje

Když se dnes řekne „sporťák“, pánům vyta-
ne na mysl nejspíš sportovní auto a dá-
mám, potažmo čerstvým maminkám, ko-
čárek. Já však mám na mysl profesí takto
zaměřeného novináře, o níž všechno věděl
Karel Čapek. Neboť napsal: „Sportovní re-
daktor krom své rubriky představuje v re-
dakci element statečného optimismu, rytíř-
ství a vůbec mužných ctností; to už náleží
k tomu povolání. V hloubi srdce je buď slá-
vistou nebo spartánem, ale zakrývá to horo-
váním pro fair play a vírou ve vyšší mravní

poslání pravého sportu; při čemž se netají s tím, že vidí hluboce do politováníhodných poměrů v našem sportu, a že by jim to, pane, vykreslil, kdyby se to mohlo naplat.“

Jako všechny profese, i tato měla a má své hvězdy. S mrazivou lítostí, úměrnou venkovnímu počasí, smutním, že minulou sobotu odešel do nebe jeden z nejlepších mužů oboru, které tato země kdy nesla od dob Oty Pavla, osmasedmdesátiletý Jaroslav Šálek. Rodilý Libeňák hrál fotbal za dorost Meteoru Praha VIII. Přes práci korektora se dostal k místu redaktora v deníku Mladá fronta a vydržel v něm přes padesát let. Jedna z jeho rodinných legend praví, že coby bytostný slávista pomáhal schovávat červenobílé dresy před estébáckými raziemi v padesátých letech. Stačí? Jak komu.

Pracovat za bolševika ve svazáckém deníku musel být dramatický slalom. Jaroslavi se podařilo nikdy nebýt v KSČ, přesto ho pustili na několik světových šampionátů. Takže i on měl „nějakou osobní historii, jež byla součástí doby a místa, kde vyrůstal“, ale zjevně jinou než tu, kterou se hájil v Bruselu eurokomisař Štefan Füle, absolvent kágébáckého institutu MGIMO.

Těžko chronickým cibulkovským gardistům vysvětlovat, že za normalizace se některé sportovní rubriky novin staly ažylem slušných lidí, kteří se ani skrze psaní o fotbale a hokeji nezpronevěřili, dostali výše uvedeným čapkovským nárokům, prostě nechovali se jako svině. Šálek k nim patřil, vedle Františka Steinera, Františka Černocho, Miloslava Šimáka, Jiřího Macků či Václava Paciny. Zatímco v Zelenkově televizi (z)vraceli své povinné desátky chráněnci ÚV KSČ nebo StB typu Karla Mikysky, Karola Poláka, Víta Holubce, Jaroslava Suchánka, Štěpána Škorpila a Jana Slepíčky...

Jaroslav Šálek navíc nad dobovými šašky čněl zasvěceným a trefným referováním s přesahy do oblastí, jež jakýmkoliv vzděláním nedotčení „rowdies“ nebyli schopni přeslabikovat. Když jsme trapně prohráli v kvalifikaci na MS ve Skotsku 1:3, vymyslel si titulek Setnutí jako Marie Stuartovna.

I kamarády rád mátl dokonalou podobou s dvojčetem Zdeňkem, bývalým novinářem Mladého světa. Kdykoliv jsem je potkal spolu, ač strážliv, měl jsem dojem, že proti mě jdou dva Harpové Marxové. Jejich knihu *Slavné nohy pokračují*, která detailně mapuje statistiku zápasů a hráčů fotbalové reprezentace, těžko někdo dovrší.

Dlouhý Jaroslavův život korunovala loňská obhajoba titulu milované Slavie. Při oslavě jsme si šťastně podali ruku a já věru netušil, že mu takhle brzy napíšu na věčnost: Sbohem, bylš můj Šálek čaje.

28. 1. 2010

O chybějícím Lopatkovi

Bylo by snadné pokusit se prorazit ten depresivně stálý sněhový krunýř žertíky, jestli se přece jen nechá Václav Klaus opíchat. Proti chřipce. Já chci dnes naopak s vážností vzhlednout k neděli, kdy se před sedmdesáti roky narodil Jan Lopatka, jeden z našich nejosobitějších a největších literárních kritiků.

Koncem 70. let mě s ním chtěl mocí mermo seznámit bývalý baskytarista Neckářovy skupiny Bacily Petr Formánek, kvůli Chartě potom skladník, ale něco mi na té jeho úpornosti nesesedlo. V pardubickém archivu jsem se časem dověděl důvod. S Honzou jsme se potkali až po listopadu 1989. Když jsem mu vyprávěl onu dávnou historku, mávl rukou a pravil cosi o esté-

báckých myších. Nestačil jsem mu říct, jak inspirativní pro mě byl. Nesmlouvavý, s náročností kritérií především mravních, jež uplatňoval i osobně. Všimněte si laskavě, nakolik dnešní recenzenti vyhovují jeho základnímu zřeteli „odhlédnout od toho, co o sobě autor napovídá“.

Vždycky vycítil jako kanárek v dole, kdy lecjaký Mistr začíná drobit talent. Měl pověst podivína, který se neklaní modlám (vždyť nepřijal ani Kunderův *Žert!*) a vzdvihuje okrajové autory typu Jana Hanče. Jako jeden z prvních se věnoval rozhlasové tvorbě, viz kniha *Radiojournal v ko(s)mic-kém věku*, drtivě rozebírající normalizační seriály.

Narodil se v šumavské vsi Zdíkov v rodině zedníka a domácí švadleny. Po maturitě na vimperském gymnáziu vystudoval obor čeština-historie na Filozofické fakultě UK. Bylo mu teprve dvaadvacet, když se zjevil v literárním světě, a jméno Lopatka bylo pak spjato s nepohodlným měsíčníkem Tvář. Oficiálně pracoval ve studijním oddělení Československého rozhlasu a jako vedoucí redaktor v nakladatelství Horizont, literární kritika byla ovšem jeho bytostným koníčkem.

Po srpnové okupaci šest let nepublikoval ani v samizdatu, teprve v roce 1976 vypracoval znalecký posudek pro obhajobu v procesu s Plastic People a DG 307 a o dva roky později na *Dotazník* Jiřího Gruši. Po podpisu Charty střežil Výrobní družstvo invalidů a myl nádobí ve Státní knihovně v Klementině. S Václavem Havlem založil Edici Expedice, podílel se na exilovém *Slovníku zakázaných autorů*, sestavil Havlovy *Dopisy Olze*. Až si na náledí něco zlomím, konečně si v klidu přečtu Triádou nedávno vydaný komplet *Kritického sborníku*, s nímž spolupracoval od roku 1981.

V březnu 1990 se stal redaktorem kritické rubriky Literárních novin, které rok a půl

vycházely jako čtvrtěční příloha Lidových novin, račte si pamatovat. V lednu 1993 dostal za nedůstojných okolností výpověď od nového vydavatele, Společnosti pro Literární noviny. V dubnu 1993 převzal Cenu Toma Stopparda, poslední dva měsíce pobyl v azylu v Respektu. Ve třiapadesáti letech si 9. července 1993 vzal život. Leží na hřbitově za břevnovským klášteřem.

Michael Špirit příkladně vygumoval ediční dluh. Pro nakladatelství Torst shrnul jeho texty do svazku *Šifra lidské existence* (1995) a dal dohromady lektoráty s názvem *Posudky* (2005). Přesto mi Lopatkův zvukný hlas palčivě chybí a nepřestane chybět.

4. 2. 2010

O hranici v hlavě

Brněnská Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal vydala nedávno nesmírně zajímavou knihu s nepříliš přitažlivým názvem *Hranice probíhají vodním tokem*. Napsalo ji duo historiků, Francouzka Muriel Blaive (viz její *Promarněná příležitost* o dění v Československu v roce 1956 a dílo o Benešových dekretech) a Rakušan Berthold Molden, v rámci výzkumného projektu vídeňského Institutu Ludwiga Boltzmannna. Podtitul ovšem říká vše: *Odrasy historie ve vnímání obyvatel Gmündu a Českých Velenic*.

Autoři rozmlouvali s občany těchto míst na obou stranách bývalé železné opony, rozdělených řekou Lužnicí, a skvěle zobrazili nejen historii, ale též vzájemné přetrvávající předsudky, které se žel moc nezměnily ani po našem vstupu do Evropské unie a do schengenského prostoru. Jak Blaive trpce poznamenává: „Lidem v hlavě hranice stále přetrvává a někdy jsem měla pocit, že jim dokonce chybí.“

Aby ne. Dějiny města jako by smolil písmák, který si s osudy lidí hrál jak opilý středověký žakář s vrhcáby, přičemž není od věci srovnání s Berlínem. Dolnorakouské město Gmünd se mj. honosilo tím, že už v roce 1907 v něm jako druhá v monarchii zahájila provoz trolejbusová linka. Na základě smlouvy ze Saint-Germain však bylo rozřazeno a ČSR získala v roce 1920 jeho železniční dílny, opravny, nádraží coby významný dopravní uzel a přílehlé vesnice. Teprve 1. prosince 1922 vznikl název České Velenice s primátem nejmladšího československého města. Na počátku okupace ho připojili k Hitlerově Říši, 23. března 1945 na žádost Rudé armády nádražní prostor, kudy proudily německé zbraně, bombardovali Spojenci. V roce 1949 se zavřely hranice a vypukla studená válka. Co to všechno dělalo s usedlíky? Historici kladou další otázky. Jak tu vypadal květen 1945 a následný odsun? Archivní materiály města jsou však stále nedostupné v Jindřichově Hradci, kde nikdo nebyl schopen pořídit jejich soupis!

Proč mě to až tak vzrušuje? Třebaže jsem rodák z Českých Budějovic, kde by chtěl žít každý, v Českých Velenicích jsem strávil dětství a třetinu života. Mé rané zážitky potvrzují orální výpověď zmíněné knihy. Soused trávil většinu času tím, že teskně hleděl z okna bytu přes „dráty“ do Rakouska. Jiná sousedka mě vzala s dalšími dětmi na houby do lesa a zatkli nás ostražití pohraničníci, neboť jsme omylem vešli do pásma. Bdělá ostraha ustavičně perlustrovala i ve vlaku, jímž jsme denně jezdili do gymnázia v Třeboni. Zejména nemůžu zapomenout na vším nasáklou atmosféru strachu, v níž málem každý donášel na každého a skoro všichni občané byli v KSČ, Lidových milicích nebo pomocníky Pohraniční stráže. Jako by tísnivou náladu předjal či za trest vyvolal zhrzený duch Franze

Kafky, který, jak připomíná Jiří Gruša v předmluvě, si v Gmündu dal v srpnu 1920 s vdanou Milenou Jesenskou dostaveníčko, jež fatálně nedopadlo a vedlo k nepěkným koncům...

Už jsem ohledně té mimořádné publikace Muriel Blaive napsal. Pakliže se potkáme, milerád jí prozradím, kde rostly v zakázaném pásmu největší borůvky.

11. 2. 2010

Hrdinky jako Martina

Řeknu vám, že mě docela popadla zimní olympijská horečka a podle nevyspalých tváří občanů v dopravních prostředcích soudím, že nejsem sám. Koukám i na sporty, jako je disciplína boule, o které vím asi tolik co Kim Čong-il o demokracii. Osvojuji si tím ovšem důležité znalosti, abych mohl zářit ve společnosti. Takže jsem se třeba dozvěděl, že dvojná helikoptéra kupodivu není nový předvolební dopravní prostředek Miloše Zemana a Miroslava Šloufa, a hned je mi lépe.

Proklímbal jsem sobotní noc, abych popatřil, jak nad ránem dopadne souboj akrobatické lyžařky Nikoly Sudové s vlastním kolenem s ortézou. Zdříml jsem, na obrazovce naskočil hokej a přišlo mi podezřelé, že hráčům ční zpod přileb dlouhé vlasy a při gólu se radují jaksi něžně. Teprve pak mi došlo, že jde o zápas turnaje žen.

Nedělní večer se mi pěkně sesumíroval. Napřed jsem šel do Divadla Komedie na dramatinu groteskního textu Thomase Brussiga *Hrdinové jako my*. Jiří Štrébl v ní osmdesát minut neopustí jeviště a bravurně karikuje zbabělého endéráckého estébáka (měli tam sice Stasi, což je ale dokonce jedno), který boural pyjem Berlínskou zeď. Režirovala debutující Kamila Polívko-

vá, v publiku seděl otec Bolek. Lákal jsem ho, ať jde se mnou do nějakého sportbaru sledovat, jak si povede Martina Sáblíková. „Myslíš, že to děvče dokáže?“ tázal se klaun. Nakonec dal přednost večeri s dcerou a já našel jednu úplně prázdnou restauraci s televizorem a vychutnal si úžasné dramatický boj. Děvče to dokázalo!

Přesto jsem na náměstích neviděl žádné sročení a „kdoneskáčeneníčečování“. Jasně, rychlobruslení se nemůže rovnat hokeji, nicméně zlato sympatické a skromné dívky od rybníka ze Žďáru nad Sázavou mě fascinuje a dojmá. Navíc vypadá, že se zaslouženým milionem odměn nenechá pobláznit. Zajisté ji potěšilo, že s gratulací přispěchal i vyznaváč maradonovského pojetí fair play Václav Klaus, který jinak návštěvu olympiády bojkotuje, jelikož nám prázdní a falešní Kanaďani zase zavedli víza. Zásadový to muž!

Pakliže už byl pan prezident u přepážky s telegramy, neměl zapomenout ani na krvavě vydržený bronz Lukáše Bauera v závodě na patnáct kilometrů. Možná víte, že tento zarputilý běžec má tchyni Helenu Šikolovou, která získala stejnou medaili na olympiádě v Sapporu v roce 1972. Aspoň bude v rodině klid. Když jsem četl titulky, že Fischer připravuje Bauerovi speciální lyže pro Vancouver, našvalo mě, že to naši politici s podkuřováním sportovcům přehánějí. Nešlo však o českého premiéra, ale o hornorakouskou společnost, která Lukášovi vyrobila zvláštní sérii. Skutečnému předsedovi vlády jsou nějaká víza buřt, a klidně na začátek her přijel.

Rozvodem zaneprázdněný Mirek Topolánek aspoň poslal olympionikům psaní, v němž se skrývají smělé věty: „Poté, co někteří politici v loňském roce několikrát poškodili pověst našeho státu, to mohou být právě Vaše medaile, které naši krásnou modro-červeno-bílou vlajku vrátí zpět na

mezinárodní scénu v pozitivních souvislostech.“ Aha, zase to někomu osladíme.

18. 2. 2010

Další pohádka o Paroubkovi

Poslední dny špatně spím, za což může obrácený režim s olympijským ponocováním, prověřený včerejším směšnohrdinským bojem našich hokejistů s Lotyšy, i rozhovor, který v úterý poskytl Jiří Paroubek MF Dnes, v němž s upřímností pingla čtvrté cenové skupiny vysvětloval, jak to bylo s jeho účastí v aféře Pandur s firmou Steyr. Sama od sebe se mi pak napsala tato popletená pohádka. Žila byla matka samoživitelka. Děti Jeníček a Mařenka se jí dvakrát nepovedly. Ujízděly na perníku. Jednou se dočista ztratily a jejich poslední kroky zachytila bezpečnostní kamera na marcipánové střeše. Jelikož máti byla sociálně a intelektuálně slabší úrovně, a volila tím pádem oranžovou stranu, vydala se do Lidového domu s důvěrou, že jí rázný šéf partaje pomůže potomky najít. Přes kordon tvrdých kolotočářů Kočků a měkkých Tvrdíků se propracovala k samotnému Jiřímu Paroubkovi a tázala se ho: „Předsedo, neviděl jste tudy jít dvě děti?“ Sexy mozek odvětil: „Sociální demokracie o tom nemá žádné indicie. Za odstartováním téhle kauzy vidím útok od strany TOP 09 a lobbistů velkého formátu.“ Zmatená matka zalomila rukama: „Já se vás ptám na něco jiného, neviděl jste tudy jít dvě děti?“ Dotyčný se zaškaredil: „Zatím jsem neslyšel žádný relevantní důkaz. Znovu vás vyzývám, předložte ho. Nepřipadá vám to trapné, do jaké pozice jste se dostala? Červenáte se?“ Tazatelka plačtivě opakovala: „Já jenom, jestli jste neviděl tudy jít dvě děti?“ Paroubek: „Jděte se zeptat Miloše Zemana. Co já s tím

mám společného? Já se vás ptám, jaký na to máte důkaz, že jsem se s nimi sešel. Nejsm v situaci, že musím předkládat důkazy vám, to vy mně ano!“

Nebohá počala kvílet: „Počkejte, ptám se, jestli jste tudy neviděl jít dvě děti!“ Paroubek: „Víc nepotřebuji mluvit. Tečka. Další otázka.“ Nový pokus: „Neviděl jste tudy jít dvě děti?“ Paroubek: „Nevyrušujte!“ Osoba na pokraji hysterie: „Předsedo, neviděl jste tudy jít dvě děti?“ Paroubek: „Já jsem s nimi nehovořil.“ Oponentka s posledními zbytky asertivity: „Neviděl jste tudy jít dvě děti?“ Paroubek: „Podívejte, vaše informace jsou ze zákulisí, komu to může sloužit. Já chci důkazy, ne údajné svědectví opilého dědka z perníkové chaloupky, který něco tvrdí a pak to někde odvolává, protože se polekal vlastních blábolů. Nebo podržtašků, kteří se dnes prezentují jako kdovíjací mudrci.“

Matka se nevzdává: „Předsedo, neviděl jste tudy jít dvě děti?“ Diplomatský Paroubek našel řešení: „Můžu leda požádat premiéra, aby sestavil vyšetřovací tým.“

Stalo se. Předseda vlády Jan Fischer se rychle sešel s ministrem vnitra Martinem Pecinou, nejvyšší státní zástupkyní Renatou Veseckou, jejím přítelem starým estébákem Karlem Muzikářem, policejním prezidentem Oldřichem Martinů a s nejskromnějšími čímany z firmy J&T, jejichž vkus dokonale zosobňuje pubertálně nevybouřený Dušan Palcr v ohavném kožichu ze známé módní přehlídky upocených ódéesáckých tržních komsomolců nedávno na Štrbském plese. Požádal je, aby začali neprodleně konat. A koná se, pořád se tu něco koná.

25. 2. 2010

Liga bez Gólu

Z obrovské olympijské rychlobruslařské radosti se bydliště jisté Martiny Velké-Osekové na Kolínsku v noci na úterý vtípně změnilo na Sáblikov. Smekám před tamní bdělou policií, která se případem fanouškovského přemalování názvu města začala zabývat a kvalifikovala případné poškození jako přestupek. Též humoru prostý starosta Jiří Otta pravil, že nápis nechá odstranit. Ten člověk je vůbec na cedule fixován. Před třemi roky v Hospodářských novinách sdělil, že u nich to každý řidič napálí bez ohledu na omezení rychlosti značkou a že peníze, které vyberou, jsou prý zásadním příjmem městské pokladny. Zřejmě netuší, kolik by mu nejslavnější obyvatelka mohla přilákat turistů.

Bezkonkurenční zlatou medaili za slovní idiotismus však uděluji pražskému primátoru Pavlu Bémovi, jehož mozek, zjevně poškozený neustálými vysokohorskými výstupy, v rozhovoru s Barborou Tachecí před týdnem vypustil tuto češtinskou větu: „Každá veřejná stavba za veřejné peníze je a musí být soutěžena.“ Jasně. Nebo musí být soutěmuž jako Jančík.

Do masopustního mumraje s hrozící stávkou odborářských maškar nám začala jarní Gambrinus liga – a docela slibně. Má Slavia povinně porazila Střížkov a kvůli remízovému kiksu většiny soupeřů v tabulce jako by se diskrétně připomněla zakašláním, prosím, ehm, já jsem tady ve frontě na titul ještě také.

Ať to dopadne jakkoli, liga zůstane bez Gólu. Tedy onoho fotbalového a hokejového časopisu, který od loňska, kdy odešel šéfredaktor Stanislav Hrabě, směřuje do kopru zeleného. Vznikl jako Kopaná a hokej, v roce 1968 se přejmenoval na Gól, a co znamenala někdejší Melodie za normaliza-

ce pro fanoušky populární hudby, tím byl on pro sportovní čtenáře – v neustálém balancování na hranici povoleného.

Coby sportovní elév jsem zažil redakci až v pasáži v Dlouhé ulici, kousiček odtud, kde je dnes skvělé divadlo. Šéfredaktorem byl podivný nomenklaturní opilec Josef Oktábec, který obšťastňoval veřejnost veršiky v silvestrovských číslech pod rafinovaným pseudonymem Cebátko. Za zástupce měl Jindřicha Pejchara, hokejového statistika se vzhladem profesora z Fričových studentských komedií. Víc mě upoutali bezva chlapi jako Josef Pondělík, Otakar Dolejš (nynější ředitel Nadace fotbalových internacionálů) a Jiří Macků, který se po listopadu 1989 v knihách důsledně věnuje odkrývání nejtemnějších míst našich hokejových dějin.

O pár schůdků níž, v jakémisi gulagu trpěných, seděl Pavel Rýpar, který ostatně záhy emigroval, a milovaný guru Miloslav Šimák, sem zašantročený politický vězeň, předúnorový redaktor socdemáckého Práva lidu.

Ke Gólu jsem se vrátil po letech, oceňoval kritické a fundované články, podrobné soupisky týmů, včetně druholigových, konečné závěrečné tabulky všech tuzemských fotbalových soutěží a sledoval nováčky v Klubu ligových kanonýrů a brankářů. Všechno je pryč. Vydavatel AS press, s. r. o., změnil od Nového roku týdeník v jakýsi amatérský bulletin pro „sport a sázky“, jehož předností má být cena deset korun. Přičemž nestojí ani za halíř.

4. 3. 2010

Jaromírova Píseň písni

Již poněkolkáté (naposledy šlo o známého intelektuála Tomáše Řepku) se zde musím

otevřeně zastat člověka, jehož novinářské hyeny od minulé soboty vláčejí bahnem a plivou po něm jedovaté sliny, přičemž mu nesahají ani po kotníky. Tentokrát jde o občana České republiky, čistokrevného árijce, heterosexuála a revolucionáře z listopadové Národní třídy Jaromíra Duška (neplést si s vegetariánským komikem Jaroslavem Duškem).

Jelikož se obávám, že pod tlakem lynče médií by mohl skončit jako přednosta ze Švejka, kterému telegrafista Jungwirth posílal výhrůžky, připojuji se k jeho obraně a veřejně se stavím bok po boku Duškova chrabrého soudruha, místopředsedy Svazu odborářů služeb a dopravy Jana Kadečky, kterého беру za slovo a souhlasím s ním v tom, že „teď jde o to, ten mediální obraz spravit“.

Všechno totiž samozřejmě bylo jinak. Jak zjistila RISka (Rejzkova informační služba), Jaromírovi přišlo v prvních měsících roku několik tisíc provokativních vyznání lásky od oněch čtyřprocentních zrůd, ovládajících nejen České dráhy, ale též Febiofest a možná i Hrad, jimž svého času moc slušel růžový trojúhelníček v převýchovných táborech, nebo jak jim starý dobrák Adolf říkal. Příkládám kopii jednoho z dopisů, který Dušek dostal:

„Jak jsi krásný, odboráři můj, holoubku bezúhonný, jak jsi krásný, vlasy tvé jsou jemné jak toaletní papír z expresu Košičan.

Jsi běloskvoucí i uvnitř rudý, významnější nad tisíce jiných.

Tvé líce jsou jak balzámový zákon. Zuby tvé jsou jako složenky finančního úřadu pravidelné, jež z bludiště eráru se vynořují, a žádáný po nich bohatý nezůstane.

Jako Paroubkovy sliby sladké jsou tvé rty, ústa tvá, půvabu plná. Kéž políbíš mě a dech tvého chřípí ať pošumavskou lokálkou voní. Vždyť lepší je tvé laskání než doživotní rezižka.

Jak lahodný je tvůj hlas nad skřehotání nádražního rozhlasu, oznamujícího výluku a zpoždění.

Tvůj nos je jak libanonská věž, zkoumavě čichající smrady z restauračního jídelního vozu.

Jak dotek prstů tvých nás vzrušuje, ježž žádná kniha Petra Hájka nepředčí. Jak útlý pas Heleny Fibingerové tvá lýtka křehká jsou.

Křivky tvých boků jsou jak náhrdelníky omamných dat a vynálezců neplatných jízdnicích řádů.

Tvé břicho je mistrné dílo ze slonoviny, pažravostí ajznboňáků vykládané. Dva náměstci tví jsou jak dva koloušci, dvojčátka gazelí, která se v korupci pasou.

Příjemně voní tvé oleje, nejčistší Solvina – tvé jméno. Proto tě železničáři milují.

Můj milý je náš a my jsme jeho, on pase v odborech. Než rychlík dá se v běh, příběhni, podoben Pendolinu či osobáku v Jizerských horách. Celý jsi krásný, kamaráde náš, poskvrny na tobě není.

Tví Gustáv a Petr

P. S. Jaromíre, volej i v noci!“

Snad teď chápete, proč pan Dušek o homosexuálech řekl, co řekl, a přestanete se divit, že mu na mašině bouchnul kotel. A rozhodně není pravda, že před ním manželka doma radši uklízí kteroukoliv povalující se tužku.

11. 3. 2010

Běžné rozkoše fízlu

Dnes po dlouhé době potěším zejména ty, kdož mi rádi nasazují masku říčního lovce estébáků. Mám hned tři pěkné exponáty.

V prvním případě začnu zeširoka. Před čtyřmi roky se pár normalizačních smolilů rozhodlo, že jim nestačí obskurní Obec spi-

sovatelů, a založili si hrdě znějící Akademii české literatury, dotovanou Nadací NOVA. Nechápu, jak se mezi ně přimotala Eva Kantůrková, která byla první prezidentkou tohoto krajně podezřelého spolku, jehož členský seznam není nikde k mání. Nicméně si nechala udělit jednu z cen. Partička se totiž rozhodla, že k rozvoji české literatury nejlépe přispěje tím, že bude obdarovávat sama sebe. Takže jednou dá Pavel Vašák cenu Jiřímu Žáčkovi, druhý rok Žáček Vašákovi. Skvěle vymyšleno a média to berou vážně. Přičemž slavné ceremoniály modereuje Jan Cimický, dávný propagátor teorie „pevných objektů“, obzvláště s pacientkami. Akademie s oblibou dekuruje zasloužilé udavače. Předloni dostal Cenu Boženy Němcové Jarek Nohavica, letos ještě větší eso, Vladimír Páral, načež poskytl rozhovor Františku Cingrovi do Práva a pronesl moudra. Nejkrásnější je vyznání: „Celý život jsem hledal běžné rozkoše.“ Stačí pár kliknutí na stránku Archivu bezpečnostních složek a zjistíte, jak ty rozkoše vypadaly. Už jako vysokoškolský student v Brně se 30. července 1955 Páral stal agentem StB s krycím jménem „Rur“. Dne 14. října 1960 ho převzala krajská správa ministerstva vnitra v Ústí nad Labem, kde se etabloval coby Mírek a Pamír. Teprve 2. prosince 1989 byl jeho svazek zničen. Inu, jak říká jedna postava z Powersova románu *Stopy paměti*, zápasil se svým svědomím a porazil toho hajzla ve dvou kolech ze tří.

V posledním čísle Týdeníku Televize vzpomíná jiný dobrák, Jaroslav Suchánek: „Pětatřicet let sportovním redaktorem v televizi, to je pořádná porce nádherných zážitků... Byl to krásný čas a moc mě těší, že ještě žijí lidé, kteří si občas v dobrém vzpomenu.“ Kdybych měl skleněné oko, i to by slzelo. Baže, byly to nádherné zážitky v Zelenkově televizi, když vyhazovali z práce kolegy Vladimíra Váchu nebo

Ludka Brábníka, s cestami na Západ a opovrhováním kapitalistickým sportem, dojetím při spartakiádách a donášením na kolegy. Jaká škoda, že po lustracích musel tento čestný muž z milovaných Kavčích hor odejít.

O nedávném skonu posledního kujóna jsem se dozvěděl z Blesku. Ivo Letov, dlouholetý zahraniční referent Pragokonzertu, prý „přes padesát let přivázel do Česka světové pěvecké hvězdy a naopak mnohé tuzemské hvězdy vozil za hranice“. Nechybí veselá historka, jak jel s Drupim z letiště starou škodovkou a od Johnnyho Cashe vysomroval, pardon, dostal kravatu. Byl by to bezpochyby druhý Peter Grant, kdyby nešlo o provařenou kágébáckou filiálku Pragokonzert, kam zajisté s radostí přijali všeho schopného chlapíka, jenž podepsal spolupráci s StB již v roce 1956 s krycím jménem „Petr“ a jehož svazek byl též zničen až po listopadu 1989. Jsem ovšem rád, že mu na pohřeb přišli aspoň Felix Slováček, Karel Vágnér a Michal David, zkrátka ten správný tým.

18. 3. 2010

Pročekané úterý

Především jsem sám sobě uložil stachanovský závazek a přivstal si. Měl jsem totiž plno práce. Uspořádávám druhý knižní výbor z Deníčků čili z Posledních slov, tištěných v LN, do toho se nímram v překladu publikace o koncertech Led Zeppelin a také mi zbývá pár jiných restů a nezodpovězených mailů.

Jenže jsem si vybral zvláštní den, kdy skoro každý na něco čekal. Jedním okem jsem sledoval televizní „čtyřřiadvacítku“, kde se od božího poledne čekalo na výsledky jednání o Topolánkově hlavě. Pak se pro

změnu vyčkávalo na výsledky tiskovky Českomoravského fotbalového svazu ohledně údajné korupce a hospodaření za éry „Mokrého košťála“. Čekalo se rovněž na výpověď bývalého elitního detektiva Karla Tichého, který pracoval na spisu Krakatice, před bezpečnostním výborem sněmovny. Do toho se objevilo čekání, zdali Michael Kocáb uposlechne žádosti Strany zelených a odejde z kabinetu. Drahý rocker mě uzemnil, když obezřetně pravil, že by nastala vládní krize a destabilizovala politické poměry v zemi. Ale, ale? Kdo před týdnem sám nabízel rezignaci kvůli provařenému vztahu s kakaovou Lejlou? To byl ovšem jiný typ destabilizující krize, zvané manželská.

Uklohnul jsem si něco k jídlu a honem zase do rachoty. V půl třetí se objevily na serveru Lidovek nepotvrzené zvěsti, že to Topol položil už v poledne a teď se sirotky radí, co dál. A stále se čekalo. Ještě že mezitím nelenil opisující děkan Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity Martin Svoboda a rezignoval a doživotí se dočkal nacistický vrah tří Nizozemců Heinrich Boere.

V osm večer mě celodenní sezení nad počítačem a čekání přestaly bavit, a skočil jsem si na roh na jedno. Když potom v Událostech, komentářích promluvil Ivan Langer, z obrazovky na mě místo něj hleděl Mr. Bean. Tak síla ODS je v týmu profesionálů? Namoutě! To myslel ty profíky na pražské radnici? Íčko přitom nebylo schopno odpovédět ani na základní otázku Jakuba Železného, kterou bych položil topolánkovským stylem. O čem jste tam, hňupové, dvanáct hodin jednali? Stejně mám vážné podezření, že předseda přesvědčil grémiu o svém setrvání ve funkci leda tím, že tklivě zanotoval aktualizovanou *Klaunovu zpověď*: „Já v mládí často podobal se Topolánku, a říkali mi, že mi rozum chybí, dnes, dnes už mám, už mám na kahánku a vy se

ptáte, proč vám to povídám? Tak slyšte, já miloval jsem lidi, a proto jim, ne Sobotkovi se zpovídám. Říkalo se o mně, že prý jsem hrubý, drzý a hloupý, nic prý mi nevádí. Vám lidem, vám se to mluví, já však byl šašek a musel jsem se smát. A bál jsem se, že pláč můj prozradí, že chtěl jsem funkci někomu dát.“ Atd.

Zítřka mám také napilno. Jdu k notáři, kde se hodlám konečně přiznat: „Prohlášení, že dne 23. března jsem převzal částku 300 000 Kč od předsedy fotbalového klubu Bohemians Praha, a. s., pana Karla Kapra, který mi nabídl tuto částku za ovlivnění veřejnosti s tím, že celá Gambrinus liga je cinklá, takže by se všechny týmy měly vyloučit a mistrem by se stal nejčistší Střížkov. A to neprodleně.“

25. 3. 2010

Rekviem za Karla Jarolíma

Musím se ještě vrátit k událostem kolem odchodu trenéra Karla Jarolíma. A že byly aprílové. Kdyby vedení Slavie Praha bojovalo o PMEZ čili Pohár mamlasů evropských zemí, dávno je bezkonkurenčním vítězem. Tolik amatérismu, pokrytectví a chaotičnosti pohromadě nemá obdoby. Šéfové klubu chtěli zřejmě předvést v praxi známou Cimrmanovu pohádku *Jak chudák do ještě větší nouze přišel*.

Způsob jednání Petra Doležala a Tomáše Rosena s nejuspěšnějším koučem novodobé slávistické historie včetně jejich ultimát před zápasem v Ostravě považuji za nestoudnost. Copak je Jarolím nějaký Pavlovův pes, na kterého platí, když uděláš aspoň bod, dáme ti jitrničku? Nebo chtěli z třiapadesátiletého muže udělat studentíka, který pakliže dostane jedničku z fyziky, půjde za odměnu na diskošku?

Ne že bych nesouhlasil s vážnými výhradami k výkonu pověstného sudího Jiřího „Zářez“ Jecha, který před vstupem na trávník na Bazalech odložil slepeckou hůl, jinak si neumím vysvětlit jeho přehlédnutí Neuwirthovy ruky ve vápně a dvou penaltoových zákroků. Svádět však na něj po porážce odklad rozhodnutí o trenérově vyha-zovu a celou trapárnu ještě rozžahnat, na to musíte mít opravdu kachní žaludek a porouchaný malý mozek.

Vůbec se nevidím, že po takových elektrošocích nakonec Jarolím rezignoval sám. Jak se ale má tvářit Miroslav Janů, který je v neděli označen za jeho nástupce, a v úterý je jím vyhlášen František Cipro? S oběma majiteli klubu mám korektní vztahy, leč když jsem po pohřbu Františka Veselého panu Rosenovi do očí vytkl mediálně zpackané a nepřesvědčivé loňské adieu Ericha Brabce Edenu, jen se usmíval jako měsíček a já měl dojem, že mluvím s Turkotatarem. Ze Slavie se žel neodchází s poptami, ale skoro vždy trapně. Viz Vladimír Šmicer. Chce-li současné vedení profesionalitu po realizačním týmu a po hráčích, mělo by začít samo u sebe.

Škoda že rezignovaný kouč na poslední tiskovku nepřišel. Čekal jsem, že pronese à la Mirek Topolánek třeba: „Stahuji se z funkce trenéra proto, aby Slavia vyhrála aspoň Ondrášovka Cup a zabránila Chovancovi a rudým vrátit nás před rok 2008.“ Nechtěně mě pobavil článek Erika Taberyho v posledním Respektu. „Pověst, či přesněji důvěryhodnost tohoto svého času slibného lídra byla definitivně poškozena... Jen závěrem dodejme, že přes všechny jeho chyby tu po něm zůstaly i slušné úspěchy...“ To není o Jarolímovi, ale o Topolánkovi.

Těž Taberyho hodnocení ODS a Petra Nečase lze škodolibě přenést na Slavii a staronového trenéra Františka Cipra: „Trpí

vážnou personální krizí a měli by děkovat bohu, že mají aspoň jeho... Při tom všem ale platí, že je rychle udělanou fasádou na starém domě... Problémy obratem nevyřeší, maximálně mírně překryje... Přesto je nutné po něm chtít víc, měli bychom alespoň zjistit, jestli najde ve vedení viditelnou podporu pro svou představu o slušnějším fotbalu,“ totiž o politice.

Neodpustím si osobní závěr. Karle Jarolíme, i když tě (a někdy právem) skoro celý sešívavý národ proklínal, dva tituly v řadě ti nikdo nevezme.

1. 4. 2010

Velikonoce na Liptově

Obvykle mě napadají spíš blbosti, ale když už se mi výjimečně něco povede, musím se pochválit, neboť jinak to nikdo za mě neudělá, jak praví klasik. Takže si gratuluji za nápad, že jsme jeli na velikonoční svátky s nejmladší ratolestí do slovenských termálních lázní Bešeňová. Báječně jsme si to užili, vyřádili se v teplých pramenech, čímž upřímně doporučuji tamní návštěvu nejen rodinám s dětmi, ale taktéž členům politických grémií, pro něž je Toskánsko trochu z ruky. Jak totiž praví reklamní slogan, horká voda s vířivkami a masážemi vás nabije pozitivní energií. My, zoufalí voliči, to budeme brzy potřebovat kvůli všem těm bezostyšně kandidujícím šaškům.

Přesně po tom jsem toužil, obklopen zprávami o dalších drzých činech neuvěřitelného exposlance Michala Krause nebo o dění kolem ředitele jistého ústavu Jiřího Pernese, který nyní bude zřejmě vědecky zkoumat vlastní zbabělost, s níž chodil na VUML. Takže jsem na tři dny vypnul mobil, blaženě a bezstarostně polehával ve vřelém bazénu, přechvachtal do studenější-

ho oného a zase zpět, na což z dálky dohlížely zasněžené tatranské vrcholy.

Víte vy vlastně kudy tam? Pokud pojedete od Prahy rychlíkem na Košice, nejlepší je vystoupit v Ružomberku, rodišti to herce Petera Lorreho, fotbalisty Dušana Šventa a zpěvačky Vlasty Průchové. Pak to máte kúsok osobákem do Liptovské Teplé, kde se o vás mateřsky postarají třeba v penzionu U Sršňa nebo U Motýla. Stranické legimitace odkládejte do koše rovnou u vchodu.

Jak nemít rád neobyčejně příjemné a vstřícné Liptovany, kteří žijí aspoň na Velikonoce dle dávných obyčejů? Na Bílou sobotu jsem spatřil, kterak za kostelem sv. Filipa a Jakuba pan farář, ministranti a místní džínová chasa, odloživši nakrátko kolečkové brusle, v komorním kruhu zamýšleně svétli oheň, čili pálili jídáše. Což na dvorku Lidového domu nebo ODS rozhodně nevidíte. A že je tam různých jídášků jak naseto.

Tamtéž jsem natrefil na bedlivé čtenáře nynějších Lidových novin a bývalé Melodie! S Peťom a Lubom jsme následně setrvali v srdečné soudružské diskusi, zajímaví obě strany, jež se nevyhnula porovnání fotbalových a politických reprezentací obou zemí, přiměřené výši spropitného v eurech a důsledkům rozpadu federace, kterážto debata byla shrnuta do výmluvného komuniké: „Je to všetko na milú kedveš.“

Nejinak se mezinárodní vztahy utužovaly na Boží hod velikonoční. Podél lenivého Váhu jsme s dcerkou došlapali do vísky Bešeňová, kde uprostřed obce ční krásný moderní římskokatolický kostel Nejsvětější trojice, podobný libereckému Ještědu. A hned za ním je onen úžasný Thermal Park, spravovaný Gruzíncem Nodarim Gorgadzem, který dokázal během pár let na Liptově s podporou fondů Evropské unie vytvořit skvělé turistické lákadlo na místě, kde se

voda doluje z dvoukilometrové hloubky. A k tomu vedle ve skleníku pěstuje rajčata. Už jsem musel jet. Velikonoce šly na kutě a slovenští občané zdravili Kristovo vzkříšení panáky borovičky. No a co, u nás zase lemtáme fernet. Tak na zdraví kouzelnému Liptovu!

8. 4. 2010

O tom neštěstí

Podle citátu žijícího klasika, v sobotu ráno si „Bůh zakryl tvář“. Pod tíhou nesmírné letecké tragédie se plno zdánlivě důležitých věcí náhle jeví zcela směšně a malicherně, jako třeba trapná předvolební debata Jiřího Paroubka a Petra Nečase v televizních Otázkách Václava Moravce. Však také pro vyjádření pocitů velké lítosti hledají těžce slova i přední světoví politici. Nikoli ovšem některé naše tzv. celebrity, jež jsou ochotny kvůli popularitě promluvit o čemkoli, a zejména v cynickém českém bulváru, který si na neštěstích zvyšuje prodej u spoluobčanů z čeledi dutolebých. Takže se konzumenti Blesku mohli prostřednictvím proslulé Michaely Remešové dozvědět bizarní názory i na katastrofu u Sverdlovsku.

Jediný Karel Gott řekl logickou větou: „Je to obrovská tragédie, která mě hluboce zasáhla.“ Vyučená dámská krejčová a nyní zpěvačka Lucie Bílá pravila: „Je to strašný, když se člověk dozví, kolik lidí zemřelo. Navíc bych nechtěla být v kůži lidí, kteří ztratili z minuty na minutu vládu.“ Co na tom, že mezi šestadevadesáti oběťmi nebyl jediný ministr. Další známá intelektuálka Iveta Bartošová poskytla veřejnosti až z vídeňského Prátru závažné sdělení, že se zděsila, co se stalo, ale protože nerozumí politice, tak to nechce moc hodnotit. Dobře činí. Nezklamala ani jiná přední polito-

ložka Dáda Patrasová, která si to samozřejmě také nedovede vysvětlit a nechce tvrdit, že to byl záměr. Což jistě polský národ uklidní. Bývalý trenér hokejové reprezentace a nyní Vítkovic Alois Hadamczik konstatoval, že prostě sedli do špatného letadla, a popřál všem blízkým a celému Polsku soustrast. Já si dosud mylně myslel, že se soustrast vyjadřuje či projevuje. Chybělo jen, aby promluvila Kateřina Brožová nebo Tomáš Řepka.

V Aha! pro změnu stálo, že se prý Jaromír Nohavica po sobotní havárii zhroutil a zrušil v Polsku koncerty. Budiž, já bych to na písničkářově místě udělal, už když vyšla najevo jeho spolupráce s StB. Tamtéž římskokatolický farář Zbigniew Czendlik událost srovnal „se smrtí svých rodičů, kteří ještě žijí“. Vážně? Pokud jsem se nepřeslechl, jinak seriózní zpravodaj České televize Miroslav Karas tvrdil, že polská delegace cestovala do Katyně na OSLAVU. Čehopak? Výročí masakru svých důstojníků?

Vzpomněl jsem si na jednu dávnou debatu v Lucerně, v níž Josef Laufer líčil, jak je to krásný pocit, když se mu narodí dítě, a musí o tom hned napsat písničku. Vláda Mišík suše odvětil, že je to tak krásné, že to proto nelze písničkou vyjádřit. Vidím podobnost s reakcemi na polské kataklyzma. Prosím tedy o méně okázalé výroky a tím hlubší vnitřní zármutek nad tím, co postihlo v mnohém obdivuhodné sousedy.

Přiznám se, že první odstavce tohoto článku jsem původně napsal jako glosu pro Radiožurnál. Ten ji odmítl vysílat, protože by údajně bulváru dělala reklamu! Tohle vám řeknou lumeni ze stanice, proslulé otravnou flašinetářskou pop muzikou. Jsem zvědav, co pěkného od Lucky Vondráčkové nám pachatel stavu, redaktor Jiří Brodský, pustí pozítří, v den státního smutku.

15. 4. 2010

Třeba o profesionálech

Špatných zpráv se nakupilo za první tři dubnové týdny až až, tak dnes na chvilku o něčem povzbudivějším. V předvolební hysterii začínám být alergický na hospodské výkřiky, jak všechny politické kreatury kradou a celý národ jsou zloději, samozřejmě s čestnou výjimkou podnapilého mra-vokárce, který to hlásá. Nedávno jsem se naštěstí setkal s opačnými případy. Kéž by táhly. Nejen ty případy, ale i ony kreatury z billboardů. Nuže, rád se svěřím s kladnými zkušenostmi s několika službami, jimž my Jihočeši říkáme „řemesníci“. Nedávno jsem stěhoval do jiného bytu knihovnu. Standa Gross to měl jednoduché, vzal pod paží všechny díly *Ferdy Mravence* a mazal na Floridu. Já se přes kamaráda dostal k firmě Corstjens Worldwide Movers, jejíž chlapi se mi s tisíci knížek tahali ze čtvrtého patra bez výtahu málem devět hodin, a nic neztratili. Sláva jim!

O Telefonice O2 si můžete myslet svoje, ale v úterý jsem s ní prožil sen jak z amerického filmu. Náhle mi přestal jít internet, což se u psavých závisláků rovná tragédii, jako když v rodině onemocní někdo blízký nebo domácí zvíře, k čemuž se ještě dostanu. Kontroloval jsem různé hadičky, trubice a dráty, ale liška podšitá Mozilla Firefox byla k mým zoufalým interpelacím netečná jako předseda sněmovny Miloslav Vlček.

Zavolal jsem na poruchy, a hle, žádné celodenní čekání u přístroje, kdy vám do ucha řve ABBA a mezitím stiskáváte nuly, jedničky, křížky a snad i Ludolfovo číslo. Ihned přebral reklamaci věcný ženský hlas, do třiceti minut zavolal technik, který si zapsal detaily, za dvě hodiny dorazil opravář. Teprve teď však začíná komická historka, kterou by Jerome Klapka Jerome nazval *Strýc Rejžek hledá kabel*. Internet

jest veden přes pevnou linku, jež se jevila býti zcela funkční. Počali jsme pátrat s opravářem, kde končí její přípojka. Když tento bazmek zapojovali, pamatuji si, že ho vedli bytem pod kobercem a po stropě pod nějakými lištami. A teď oný nikde.

Je na čase, abych prozradil, podle čeho si lze udělat obrázek, jak to u nás doma asi vypadá. Na pracovním stole vedle počítačového monitoru mám modem. Za ním se nachází intimní zákoutí, kam si chodí dřímat a meditovat naše kočka (ježíšmarjá, já už píšu jako Petruška Šustrová!). Vahou svého pětiletého těla veledůležitý kabel zkrátka vyškubla a on spadl na zem. Anděl spásy z O2 ho našel, s průměrnou intelektuální převahou zasunul, kam patří, a za tuto namáhavou dřinu nic nechtěl (dle poníženého socialistického návyku jsem mu dal aspoň na cigára).

Zajisté tušíte, že ode mne se žádného happy endu nedočkáte. Radostný pocit ze života a z počestných dělných lidí mi vydržel pár hodin. Deset minut před zavírací dobou jsem ještě chtěl cosi dokoupit v prodejně Sape Fruit na Budějovickém náměstí. Ouha! Již zamčeno, přesto bylo vidět, jak vzadu v krámě zvesela kokodáká pokladní s nějakým chlapem. Byl-li to majitel Petr Samek, co má jméno na dveřích a IČ 170 39 428, pak mu upřímně přeji, aby s takovým vztahem k zákazníkům brzy zkrachoval.

22. 4. 2010

Přemluvte vnučata!

Téměř jako výbuch islandské sopky zapůsobil na média a veřejnost klip režiséra Petra Zelenky, v němž angažovaní herečtí aplégři Martha Issová a Jiří Mádl přemlouvají senilní seniory, aby volili pravici.

Nebudu se s ním mazat. Něco tak odporného jsem snad od časů antichartistické kampaně neviděl. Pokud tenhle ubohý amatérský blábol prý měl přimět k přemýšlení, pak se mu to povedlo. Přemýšlím tedy o tom, jestli hodlali autoři nabádat téměř devadesátiletého básníka Zdeňka Rotrekla, který unikl v komunistických žalářích trestu smrti, aby nevolil levici. A osmasedmdesátiletého spisovatele Jiřího Stránského, jenž má za sebou Jáchymov, či další politické vězně. Koho tedy? Nebo naopak mířili na vnoučky Miloše Jakeše, Lubomíra Štroukala a jiné sirotky z bolševického politbyra, aby ukecali své zločinné dědky k volbě nejpočestnějšího občana všech dob Radka Johna, známého to pravičáka již z časů statečného působení v normalizačním Mladém světě? Miluji fuchidioty všeho druhu a po nocích sním o Marthě Issové, jak tančí ve svazácké košili u vaty po náročném dni na Stavbě mládeže.

Podle této demagogické černobílé logiky by se měl ovšem natočit i opačně laděný spot Přemluvte vnoučata!, v němž by moudrý senior třásl za rameno naší, jak známo, věčně sjetou mládeží bez paměti, jež v neustále vysmažených a vysmátých palicích neudrží ani informaci, jestli Beatles hráli po Bachovi nebo před ním, usne nad druhou stránkou první knihy života, což je leda *Harry Potter*, věky věků čumí na počítač, je za penízky trapnejch starejch rodičů v pohodě a na náký volby ti úplně dlabě, ty vado. Pubertální zachránci zářné české pravicové budoucnosti by se mimochodem zaprvé mohli naučit v metru nestát ve dveřích vagonu, když lidi nastupují a vystupují, neomlácovat spolecestující batohy a neřvat v tramvaji do mobilů, jak měl kdo naváto o víkend u a co si koupil v sekáči. Taktéž by bylo záhodno, aby Mádl s Issovou věnovali pozornost spíš vyholené neonacistické jugend verbeži a jejím

srazům, přičemž ze starších tam leze jen ten Vandas.

Berme tento klip rovněž jako důležitou informaci o jeho pachatelích. O přečeňované filmové tvorbě Petra Zelenky si léta myslím své, ale konečně se mi odkrylo, co to asi je za niterného člověka, jaký má intelektuální rozměr, vkus a smysl pro humor, pokud dokázal v této agitce ukázat detail vaginy a poté žertovat s příjmením Milana Kundery. Tohle by neudělali ani Zdeňkové Troška a Izer.

Martha Issová s Jiřím Mádlem žel potvrdili, že herecká profese, zdánlivě očištěná listopadovým občanským nasazením mnoha kolegů, se vrací k praxi šlapek z Perlové ulice. Zaplatíš, tak ti to udělám, a už budu myslet na další kšeft. Jiří Krampol na stojáka Paroubkovi, tahle vydařená dvojka vsedě – komu asi? Klasická medvědí služba. Lidový dům a komunisti jásají, jak tento zpatlaný a nepůvodní klip rozladil i voliče, kteří měli jasno, koho vybrat, dávno před tím, než se zrodil rádce Mádl. Vojtěch Filip by měl za nečekanou reklamu oběma umělcům zaplatit dovolenou v Artěku.

29. 4. 2010

O zmizelých tramvajích

Pokolikáté už se zapřísahám, že nebudu psát o naší předvolební politické scéně, protože bych musel reagovat jako ten pán z anekdoty, který se napřed slušně zeptal řidiče taxíku, jestli si může na zadní sedadlo odložit dva litry vína a dvacet deka vlašáku, a dál to jistě znáte.

Mnohem zajímavější téma mi přihrála novinka z nakladatelství Paseka, kde v tematické řadě edice Zmizelé Čechy a zmizelá Morava a Slezsko ve spolupráci s firmou Schola ludus – Pragensia právě vyšla kniha

Pavla Fojtíka *Zmizelá Praha – Tramvaje a tramvajové tratě s podtitulem Historické centrum a Holešovice*. Však je letos pěkné výročí, neboť před 135 lety, 3. května dělníci položili v ulici Na Poříčí první metry kolejí a již 23. září do ulic metropole vyjela koněspřežná tramvaj, alébrž koňka, kterou uvedl do provozu belgický podnikatel Eduard Otlet, a vydala se na smělou rachotivou pouť od řetězového mostu císaře Františka I., kde se stavělo Národní divadlo, až ke karlínské Invalidovně. (V Brně prosím o klid, já vím, tam jste ji zavedli o sedm let dřív.) Ejhle, linka tehdy ještě nebyla číslovaná a měla jen bílý reflektor, směrovou tabuli a bílé jízdenky. Vida, další jubileum na dosah, právě příští středu uplyne 105 roků ode dne, kdy vyrazila naposledy.

Zatím jsem si z této mimořádně záslužné série, jež připomíná minulé tváře našich měst a sílu genia loci, na jehož vytváření se podíleli předkové, pořídil jen skvělou publikaci Jiřiny Psíkové a Jana Zieglera o mé milované Třeboni a vím, že dělám chybu. Nemůžete ale stihnout všechno.

Novinka mě fascinuje už snímkem na obálce, na němž si to od koně na Václavském náměstí šine dolů k Můstku tramvaj číslo 7. A dvoustovkou dalších fotografií. Hned naskočí vzpomínky a můžete se s kamarády sázet v restauraci třeba o to, kudy a kam jezdila jednička, kdy skončily tramvaje na Staromáku a jezdily-li někdy Pařížskou třídou. Při prohlížení knížky se vás nepochybně zmocní těžká nostalgie, kterou je posedlý též bývalý komunistický poslanec František Beneš, jenž nyje po normalizačním seriálu *Nejmladší z rodu Hamrů* a sbírá podpisy pod petici vyzývající Českou televizi k jeho odvysílání. Proboha, proč si ho ten bolševik nekoupí na DVD a neukájí se jím sám doma po nocích?

Proto rád sleduji i ten nejstupidnější film pro pamětníky, jelikož v záběrech městské

hromadné dopravy dýchají dějiny. Například Kadárův a Klosův snímek *Tam na koňce* (1957), viz název, se točil na smyčce na Budějovickém náměstí. Nebo se v Rychmanově *Kruhu* (1959) prohání Jan Tříška centrem na kole kolem Jungmannova náměstí, kde se obracely trolejbusy č. 54!

Nedá mi to. Doufám, že již za tři týdny soudní voliči napíší dílo *Zmizelí politikové*, v němž se naposledy podíváme na ohyzdné tváře leckterých opilců mocí, kteří nyní hyzdí krajinu na billboardech a v médiích. Však dobře tušíte, koho tím myslím. A volebnímu manažeru Jaroslavu Tvrđíkovi by měl americký poradce říct, že když hřímá na brífincích, vypadá jako dvojník mladého Jiřího Sováka v nějaké komedii.

6. 5. 2010

O panu doktorovi a Jarmilce

O zesnulém skvělém muži Otakaru Motejlovi bylo v minulých dnech napsáno vše podstatné a mohu jen krátce zavzpomínat, kdy jsme se potkali naposledy. Loni v listopadu na křtu druhého vydání knihy Václava Bartušky *Polojasno*, jak bylo jeho zvykem, vymámil v nekuřácké restauraci na mladé servírce popelník, a tak jsme spolu bánili a tlachali. Nemohl najít zapalovač, a tak jsem mu posloužil svým, malým reklamním. Zašmátral v kapse, vytáhl úplně stejný a suše pravil: „Dávaj mi je zadarmo, když si kupuju ty kartóny...“ V rámci výročí revoluce zalitoval, že lidi zapomínají, a přišel s pěknou historkou, jak za normalizace měl za úkol sehnat před Štědrým dnem okurky do bramborového salátu. Koupil dokonce dvě sklenice, ale na náledí jednu rozbil a doma to pěkně schytl. Nemusím dvakrát zdůrazňovat, že jinak za bolševika nikdy neuklouzl a byl příkladem

nenápadné, ale účinné statečnosti a lidské mravnosti. Panečku, takového prezidenta bych si přál po Václavu Havlovi na Hradě a nikoli jakéhosi pseudo Gavroche z bariád Pražského povstání!

Oč jsem pana doktora znal osobně málo, o to víc mě ten nahoře poctil darem, že jsem se pravidelně vídal v naší pasekářské společnosti s dámou, která ho nyní u nebeských bran předběhla o tři dny. Asi aby jí nevykouřil všechnu nikotinovou manu. Nechám si pro sebe, kolik a jakých jsem potkal v životě žen, ale Jarmila Bělíková byla jednou z nej kámošek, spolehlivou, obětavou, nezištnou, s níž se dalo bavit o všem. Ale to víte, že měla své chvílky. Pro pádné slovo nešla daleko a možná se jí bál i Magor. V časech disentu musela být pěkné kvítko, jak tak koukám na fotky, kdy dle básně Fandy Pánka „protistátní skupinka, dvě Olgy a Jarmilka“ čili slavná braková Hrobka dovádí v kostýmech na Hrádečku. Estébáci se do chartistky a zakladatelky VONSu nezamilovali a dovolili vystudované psycholožce leda drhnout schody v činžáku. Tak lidumilný byl ten váš režim, „rockere“ Vojtěchu Filipe.

Jan Ruml řekl jasně. „Byla to žena, která neuhnula a nedala se opít rohlíkem,“ což se o vývoji jejích některých kamarádek z disentu v poslední době bohužel říct nedá. Po listopadu 1989 nelezla do žádných rad a funkcí, pomáhala v psychologické poradně rozváděným párům, nechala si líbit přátelské pošklebování, když jí dal Havel Medaili za zásluhy, a hlavně s ní byla vždycky velká sranda, která i do hospody pořád tahala své věčné nákupy z „Haveláku“ nebo doporučovala, která galerie má kdy vstup zdarma.

Na naší malé štamgastské zdi se to pomalu, ale jistě zaplňuje. Politolog a básník Pepa Thér, redaktorka a spisovatelka Jana Kašová... brzy tam pověsíme nějaký Jar-

milčin snímek, což nebude problém, protože byla též safraporte fotografická holka. Zítřka v poledne se s ní rozloučíme ve strašnickém krematoriu a neroste nikde na světě tak čarokrásná květina, kterou bychom jí položili k rakvi a řekli, jak moc nám bude chybět. Když měla dobrou náladu, pěla nejoblíbenější *Aby nás pámbu miloval, miloval...* Drahá Jarmilko, tvá prosba byla přece dávno vyslyšena.

13. 5. 2010

V Mejtě

V sobotu jsem si udělal pěkný výlet. Básník Milan Korál mě pozval na křest knihy *Náhradní nebe* do svého rodiště Vysokého Mýta. Vyrazil jsem rychlíkem, v Chocni byla půlhodinka na přestup, tak jsem si šel číst do parku u úžasně modernizovaného nádraží. Dál jsem jel poprvé v životě žlutomodrým motoráčkem Regionova a připadal si jak ve Švýcarsku. Všechno v něm bylo na knoflíky a průvodčí musel buranovi z Prahy ukázat, kterým čudlíkem se otevírají dveře na WC.

Cestou do klubu BarBar, kde se křtilo, mi Milan udělal patřičnou místopisnou přednášku. Nejvíc mě zaujalo, že toto královské věnné město (jemuž říkají domorodci samozřejmě Mejto) mělo za okupace dvojnásobek obyvatel kvůli Rusákům. A že se o titul největšího náměstí republiky přes Českými Budějovicemi. Jakoby na počest příjezdu předního českého publicisty (který si na slavnost pořídil nové džíny, ale nechal doma pásek, takže mu furt padaly) se rozhlaholily zvony v gotickém kostele svatého Vavřince. Milanova žena Alena z mýtského muzea mi podrobně popsala, proč se jmenují Vavřinec a Jiří. Vešli jsme dovnitř, jelikož mě zajímal Brandtlův obraz *Nanebe-*

vzetí *Panny Marie*. V lavicích pod ním sedělo pár stařen. Jedna se nahlas modlila Otčenáš. Kdybych to uměl, do voleb také nic jiného nedělám. Obětavý majitel nakladatelství Protis Roman Polák, které Korála vydává, přijel na poslední chvíli jako kanadská jízdní policie ve westernu s černými výtisky, a ceremoniál směl začít. Autor nemohl najít brejle, ale pak vážným hlasem přečetl úryvky. Polili jsme knížku šampánem, načež jsem drze pravil, že by měli občané vědět, že mezi nimi žije rodák, jenž se řadí k těm, jako byl historik Alois Vojtěch Štembera, operní zpěvačka Maria Tauberová či básník Bedřich Bridel. Až doma jsem si ji přečetl a soudím, že jeho báseň v próze, ginsbergovské kvílení a žalm nad zbytky sametové revoluce, „drsný text o gigantických klíštětech vysátého národního svědomí“, pojatý jako halucinační rozpomínání na zážitky s Ivanem Divišem, patří k tomu nejlepšímu, co jsem letos četl. Recenzenti, do práce!

Potom hrál Luboš Pospíšil, ale já prchal pryč. Při vši úctě, mám ho za ta léta dost naposlouchaného (na rozdíl od tupých dramaturgů v rádiu a v televizi, kteří jeden z nejskvostnějších hlasů pouštějí jako za bolševika, čili vůbec), a chtěl jsem vidět závěr fotbalové ligy.

V restauraci Na Bráně zdrcená servírka hleděla na teletext, protože jí nešla ČT 2. Pádil jsem tedy nazdařbůh podél hradeb a instinkt mě zavedl do podniku Tejnora. V lokále před obrazovkou tiše sedělo osm chlapů, jak namalovaných od Renčina. Dědýs se zafačovanou rukou se velmi podobal italskému komikovi Totòvi. Prubnul jsem lahodnou poličskou desítku, chladnokrevně sledoval, kterak se mistrem zase jednou stává slepý mezi jednookými, napsal lehce ironickou gratulační esemesku spartan-skému kamarádu Erichu Brabcovi, zaplatil a vrátil se ke slavicí společnosti, nad níž se

možná klenulo náhradní nebe, avšak básník Milan Korál v ní byl nenahraditelný.

20. 5 2010

Volím Ještěři!

Záměrně vás matu ironickým titulkem, který naráží na jisté doporučující předvolební výkřiky o dinosaurech. Jenže já chci psát o muzikálu Davida Drábka *Ještěři*, který má královéhradecké Klicperovo divadlo na repertoáru rok, ale já ho viděl teprve při jeho nedávné minipřehlídce v pražském Švandově divadle.

Jsou-li hry Václava Havla Rubikovou kostkou či precizně seřízeným hodinovým stroječkem, dramatik David Drábek ostřeji a zdánlivě marnotratněji střídá nálady a polohy, jízlivé i lyrické, syne brilantní, vtipné dialogy a umí stvořit absurdní, tragikomické a politováníhodné postavy jako málokdo. Je mistrem narážek na normalizační i polistopadovou pakulturu a demaskovačem frázi. Tématem tzv. Husákových dětí, které se scházejí léta po základce, aby pro umírajícího spolužáka (a jednoho z grázlů třídy) nacvičily jeho oblíbenou Zemanovu *Cestu do pravěku*, přes všechn škleb prosakuje smutek po navždy ztraceném, byť tupém čase mládí.

V Divadelních novinách 12/2009 Ivan Žáček věnoval v recenzi Drábkova muzikálu písním pouze tyto „odborné“ věty: „Co říci k hudbě? Není špatná, když zní, ale je ještě lépe, když nezní. Neruší.“ Co říci k Žáčkovi? Není špatný, když píše, ale je ještě lépe, když nepíše, zejména o žánru, o kterém nic neví. Opomenutí vynikajících chytlavých kompozic Darka Krále (a choreografie Adély Laštovkové Stodolové) je neodpustitelné. Jsou k mání na cédéčku, jež si teď obehrávám denně a zaháním

depku před volbami. Texty Tomáše Belka (ze skupiny Sto zvířat) patří k nejnápaditějším, co u nás za dlouhou dobu vznikly. Zapomeňte na Michala Horáčka.

Málokteré divadlo má tak pěvecky vycepaný soubor, který pohromadě zní jak C & K Vocal blahé paměti. Ignác Jana Skleňáre strčí do kapsy většinu snaživců z Česko hledá SuperStar. Pavlína Štorková interpretuje song *Hodiny* zdravě krásným hlasem, jako by byla dcerou Hany Ulrychové. Lenka Loubalová podává šanson potetované maminky *Na vlastní kůži* tak, že mít víc peněz, pošlu herečce koš růží. Obhajoba „jinakosti“ *Královna pouště* je dokonalou hříčkou, kterou si prý již dost oblíbili gayové a lesbičky. Takže až uslyšíte, že si někdo prozpěvuje, že je „lopatka i koště, rohlík a párek, obojí“, nezbláznil se, ale cituje hit z *Ještěři*.

Drábek šije svým aktérům role na tělo a oni jsou pro ně přímo stvořeni. New York má Woodyho Allena, Hradec Králové úžasného Dušana Hřebíčka v kapesním vydání. A co messiovský Miroslav Zavičár, třaskavý komik Lubor Novotný stylu Ference Futuristy a podoby Jiřího Lábusa, vždy v masce a kostýmu jiný a stále bezvadný František Staněk či dojemná Zora Valchařová-Poulová coby paní učitelka, která si spletla třídu?

Ještěři jsou pro mě vrcholným muzikálovým činem desetiletí a stojí vedle *Balady pro banditu*, *Kytice* a *Hvězd na vrbě* jako jedno z nejlepších domácích děl. Z nejčerstvějších zážitků bych hlasoval i pro *Porno-hvězdy* Tomáše Svobody, Petru Kolečka a Wajšara v teatru NoD, což by však chtělo dráždivější titulky. Něco o údech v naší politice a tak, ale nechám to být.

27.5. 2010

Nevesele z Veselí

To víte, že mám také radost, jak volby dopadly, byť „má“ strana nakonec neprošla (lidovci to nebyli). Umím si představit aktuální tričko s nápisem Bye, Bye Íčko! Jen si říkám, jestli několik nadšených sympatizantů „véček“ už nelituje, když vidí, jak si jejich představitelé první dny počínají ve velké politice. A zdali se Radek John nepodobá princí Salímovi z posledního románu Salmana Rushdieho *Čarodějka z Florencie*, loutce, kterou mohl použít kdokoli, komu se dostaly do rukou její provázky. Z bouřlivého volebního víkendu mi uvízlo pár komických momentů. Třeba to, že jistá Petra Paroubková se zřejmě již viděla jako paní premiérová, a přitom neví, že se neolizují a tím pádem nezalepují obálky s lístky. Potěšilo mě, jak vyhlíží suterén čili Sládkovi republikáni nebo Humanistická strana protiradarového hladovkáře Jana Tamáše, již volilo 552 recesistů. Folklorním ornamentem je zarputilá účast fan klubu Petra Cibulky, který se ani napotřetí nedostal přes půl procenta. Dělnická strana sociální spravedlnosti se chlubí, že vyhrála v obci Hvozdec na Českokubějovicku, kde měla 23,63 procenta! Inu ano. Vesnička čítá čtyřicet devadesát obyvatel, volit přišlo pětadesát a třináct z nich skutečně dalo hlas těmto nácičkům. Vynikající to úspěch, k němuž vůdci Tomáši Vandasovi blahopřeji. Ať si tam klidně koupí chalupu a dál neobtěžuje.

Podobně by se mohla radovat KSČM a uveřejnit v Haló novinách titulky *Absolutní vítězství!* Na naší ambasádě v marockém Rabatu ji volilo sto procent, totiž jediný člověk, který k urně zabloudil z pouště, z čehož jistě nelze podezřívát velvyslance MUDr. Tomáše Buřila, že.

Volič dal pumelici zejména ODS v Praze, které se sečetly letité hříchy a zpupnost

panáků typu Béma, Richtra, Jančíka and comp. Někteří členové této partaje se chovají i daleko od metropole stejně. Z dávnych časů zakazovaných folkových festivalů znám statečného Dušana Leitgeba, odjakživa zvaného Lobo, mohutnou a nepřehlédnutelnou postavu Veselí nad Moravou (kdo jste viděli dokument Břetislava Rychlíka *Skaut má holá kolena*, vystupuje v něm). Nyní v invalidním důchodu brázdí Baťův kanál jako kapitán lodi Loripus.

Znelíbilo se mu, že ve Veselí kandiduje za okres Hodonín na devětatřicátém místě místopředseda místní ODS ing. Milan Březina, bývalý člen KSČ, jemuž neodpustil stávkokazecké chování z listopadu 1989. Loni na podzim si zaplatil plochu a vylepil deset plakátů: „Veselská ODS podporuje svého komunistického pohrobka, Milana Březinu, ve všech funkcích a naplňuje tak slova svého předsedy Mirka Topolánka stát se ‚lidrem pravice‘ do detailu! Opravdu?“ Exbolševik, který dnes pracuje jako vedoucí odboru dopravy na městském úřadě, podal trestní oznámení, které policie překvalifikovala na přestupek. Loba však potrestal tisíci korunovou pokutou tamní stavební úřad (!!!). Aneb msta po slovácku. Kamarád se samozřejmě ihned odvolal. Předseda ODS Petr Nečas na mě působí dojmem slušného člověka a očistu strany mu nezavídím. Takových Veselí a Březinů po vlasti ještě je!

3. 6. 2010

Ve znamení Zakumiho a Ladislava

Zapomeňte prosím na incident s flotilou před Gazou a na ropu na dně Mexického zálivu. Celý měsíc teď světu nebude vládnout ani Obama, natož Medveděv, ale zelenožlutý leopard Zakumi, maskot mistrov-

ství světa ve fotbale, které už zítra začíná v Jihoafrické republice.

Třebaže se ta naše trdla, jak známo, neprobojovala, je na co se těšit. Budu držet palce bývalým bratrům, jak na hřišti, tak o víkendových volbách, „veď sa Fico stratí a Slováci ožijú“.

Třesu se jak sociální demokrat na šéfa sněmovny, že uvidím své oblíbence, jako je italský gólman Gianluigi Buffon, španělský obránce Carles Puyol a jeho kolega Xavi s mozkiem šachového velmistra, portugalský frajírek Cristiano Ronaldo, anglický tank Wayne Rooney, brazilský záložník Kaká, kamerunský kanonýr Samuel Eto'o, o básníku v kopačkách Argentinci Lionelu Messim nemluvě.

Zvědavě čekám, zdali se vynoří nějaká hvězda, která tu začne kariéru jako kdysi sedmnáctiletý Pelé na MS ve Švédsku. Snad to s mladými talenty nedopadne jako s pětadvacetiletou vyjednávačkou Věcí veřejných Kristýnou Kočí, jež chce řešit problémy této země, ale na blogu má problémy s pravopisem...

Přeji góly každému ze šesti afrických týmů, proto, jak se po nich umějí bezelstně radovat a jaké choreografické kousky vymýšlejí u rohového praporku.

Je mi líto všech opor, které za náročnou sezonu zaplatily zraněními, ať je to Arjen Robben, Didier Drogba, Rio Ferdinand, Michaelové Essien a Ballack, Andrea Pirlo či David Beckham, jimž ani nejlepší šamani nepomohli.

À propos, globalizace. Téměř třetinu týmů trénuje cizinec. Jen si to vezměte, Jihoafričany Brazilec Carlos Alberto Parreira, Nigérii Švéd Lars Lagerbäck, Řecko německý „král Otto“ Rehhagel, Anglii Ital Fabio Capello, Australany Holanďan Pim Verbeek, Ghanu Srb Milovan Rajevac, Kamerun Francouz Paul Le Guen, Paraguay Argentinec Gerardo Martino, Pobřeží slonoviny

Švéd Sven-Göran Eriksson, Švýcarsko Němec Ottmar Hitzfeld a Chile Argentinec Marcelo Bielsa.

Nebojte se, nebudu dnes psát jen o kopané. Zatímco fanouškům budou teď znít trubky vuvuzely, od neděle andělé na nebesích vyhrávají hosana skvělému smyslu pro humor, vkusu a občanské odvaze Ladislava Smoljaka. Třebaže se léta svou bílou hřívou podobal Einsteinovi, málokdo si uvědomoval jeho věk a chorobu. Řečeno s Járou, jak byl čilý, tak byl milý. Kolikrát jsem si při poslechu cimrmanovských nahrávek připadal jako Franz Lehár, chtěl otevřít okno a vykřiknout do ulice nadšeně uchechtán: „Je to běs! Je to běs!“ A zatoužil jsem jít na maškarní ples v náročné masce Pumpa v zimě. Jako inspektor starobinců z *Lijavce* jsem se až děsil, jak jsou za bolševika Cimrmani odvážní, přičemž jejich „pěkní protihabsburáci“ kladli značné nároky na opotřebovanou vnímavost cenzorů.

Je tady jeden takový ošklivý, nepěkná věc, že Ladislav umřel, a tím si trochu zapřeháněl. Továrník Bierhanzel z *Vraždy v salonním coupé* slibuje, že si na stewarda vzpomene ve své závěti. Tou Smoljakovou je stálá výzva všem současným humoristům: „Bavte lidi mozkiem.“

10. 6. 2010

Můj malý Stan

Sleduji pilně zápasy fotbalového mistrovství světa, seč můžu, a dle názvu dávné semaforové hry, má hlava je včelín. Ani vuvuzelí bzučení mi nekadí zážitky, kam patří včerejší senzační výhra Švýcarů nad Španěly, i když zatím padá málo gólů. Abych se z toho ale úplně nezbláznil, s radostí jsem přijal příležitost opustit na pár hodin mís-

to u obrazovky. Reklamní producent a spolupracovník Lidových novin Jakub Horák v malostranské vinotéce Sváti Karáska uspořádal v pondělí ochutnávku z Provence dovezeného Châteauneuf du Pape Domaine de Villeneuve „Les Vieilles Vignes 2007“, kterýžto mok přední kritik vín Robert M. Parker ocenil 94 body ze sta. Právem.

Sešlo se nás tam asi dvacet, vesměs kamarádů z Facebooku. Poslušně hlásím, že byl též přítomen bývalý šéfredaktor LN Veselin Vačkov. Nechtějte vědět, kolik jsme vyprázdнили lahví. Inu, jak praví básník v romanci, „my, myslím, se už vpili“. Dával jsem sice přednost ročníku 2003, ale mé čivy stejně pěly nepřetržitou *Ódu na radost*.

Vedla se debata, jakou zásluhu má na propagaci tohoto božského nektaru Miroslav Horníček, před ním ještě Jan Werich, a ejhle, jsme na konci řetězce. Bylo by krajně divné, kdyby studentík dijonského lycea Jiří Voskovec neokoštoval a nepřivezl do Čech červené „papežské“. V sobotu mimochodem uplyne 105 let od jeho narození, takže zvedám sklenku na počest muže, který nám po Karlu IV. objevil francouzská vína.

A vida, další výročí. Včera uteklo 120 let od narození jiného mého oblíbeného komika. V anglickém Ulvertonu přišel na svět Arthur Stanley Jefferson, později proslulý jako Stan Laurel. V Německu mu říkali Doof a v Itálii Stallio. Mám ho možná ještě radši než Chaplina. Stačí mi podívat se na jeho úšklebek, rozčepýřené vlasy nebo si vybavit kteroukoliv scénku, kdy je přistižen při nějaké nepleše, načež se okamžitě rozpláče a jako žalobník ukazuje divákům prstem na tlouštika z jižanského Harlemu Olivera Hardyho, který ho do šlamastyky přivedl. Kde by bylo rozjívěné dítě Mr. Bean bez Laurela? O kom by Kurt Vonnegut na-

psal *Grotesku*? Můj malý Stan se stal věčným symbolem všech nekňubů, nemotorů, nešiků a smolařů, kteří to myslí dobře, ale vždycky všechno z dobré vůle zničí. A vždycky při tom rozběsí Jamese Finlaysona.

Zajímá-li vás technologie humoru, byl to ve dvojici on, kdo většinou vymýšlel a cizeloval gagy a dohlížel na načasování ve strižně. Peter Sellers podle jeho figury vytvořil zohradníka v Ashbyho filmu *Byl jsem při tom*.

V soukromém životě asi tak plachý nebyl, když se dokázal pětkrát oženit (dvakrát se stejnou dámou), přičemž jeho poslední manželkou byla ruská operní zpěvačka. Jediný syn mu zemřel devět dnů po narození. Konec kariéry neměli s Oliverem dvakrát veselý, střídavě je trápila cukrovka, postihovaly infarkty a mrtvice, a když o dva roky mladší a o dvanáct centimetrů větší Hardy 7. srpna 1957 zemřel, Laurel tesknil a přežil ho jen o sedm a půl roku. Jednou prohlásil: „Jestli budete plakat na mém pohřbu, už s vámi nikdy nepromluví!“ Slib dodržel.

17. 6. 2010

Nejen o Vladimírovi

Jestliže se psalo, že Polákům při katastrofě u Smolenska zahynula najednou elita národa, u nás to máme jinak. Do pomyslného letadla na věčnost nastupují nejlepší muži a ženy této země zvláště letos s jakousi bolestnou pravidelností. Jen si vezměte za půl roku to množství: Ivan Medek, Jaroslav Jirsa, Anna Fárová, Běla Kolářová, Tomáš Špidlík, Jan Balabán, Otakar Motejl, Jarmila Bělíková, Josef Koukl, Vladimír Bystrov, Ota Rambousek, Ladislav Smoljak, Jaroslav

Škarvada, Vladimír Justl a teď ten Mirek Dlouhý. Až mě mrazí.

Musím zanechat vzpomínku na předpokladního muže. Napořád budu mít v paměti Vladimírův ráčkující hlas, nesmírný renesanční rozhled a vtip. Když jsme před čtvrtstoletím s Jirkou Cerhou a půlkou C & K Vocalu chystali ve Viole pásmo z veršů mých a kolegy Edwarda Leara s názvem *Zasmušilý jinoch a rozpustilí dědečkové*, Heleně Arnetové sice pořád říkal Arrnoutová, ale jako režisera nám diskrétně sehnal Evalda Schorma, který byl tehdy v nemilosti. Ten se na nás přišel dvakrát podívat na zkoušku, jak měl ve zvyku, pravil, že jsme mladí a krásní a že nemá co režírovat. Jen aby si tenhle při písničce sednul a při recitaci tamten stál a bylo to. Na plakátech ovšem Schorm být uveden nesměl.

Nezapomenu, jak jsem Vlášku potkal rozzářeného pár dnů po 17. listopadu 1989, kdy mi na chodníku v Jindřišské ulici připomínal barokní prorocství, že naše svoboda vzejde ze svatořečení Anežky České, což se stalo dvanáctého. Pro uchování naší kultury toho vykonal v Odeonu a ve Viole jako málokdo, však by se Vladimír Holan nekamarádil s nějakou nulou. Volali jsme si kvůli čemusi loni a pravil: „Až pudeš kolem, dáme si kafe.“ Drahý Vláško, dáme, ale jindy a jinde.

Co člověka může přivést na jiné myšlenky, když mu odcházejí kamarádi? Hudba utěšitelka a jako každý rok stabilně nesehlávající léčebna v podobě festivalu Respect, otevřená minulý víkend na pražské Štvanici. Zápas Dánska s Kamerunem na fotbalovém MS jsem zkrátka musel ožlet. O senegalském Orchestru Baobab jsem zde již nadšeně referoval předloni, kdy hrál v Lucerna Music Baru. Chválu můžu jen zopakovat. O jako obvykle skvělé atmosféře akce svědčí třeba fakt, že při jejich „konkurenčním“ vystoupení tančila i tuvinská

zpěvačka Radik z kapely Yat-Kha. To, co vyluzuje z hrdla její zpěvák Albert Kuvezin, nelze popsat. Když nazpíval album cover verzí Led Zeppelin a Black Sabbath, Ozzy Osbourne se možná hluboce zastyděl. V roce 1991 je objevil Brian Eno jako porotce festivalu asijských pěvců v Alma-Atě a od té doby ohromují svět kombinací lidových písní, rocku a elektroniky. Dostalo mě i vystoupení sicilského ženského tria Assurd (včetně jedné Argentinky), které se doprovází na akordeon, a pro změnu palestinské Trio Joubbran, jehož členové z loutny, zvané oud, drnkají vyhrávky jemné jak pleť miminka.

Festival se povedl a račte porovnat, jakou pozornost mu věnovala média proti narozeninovému koncertu jistého otlého kolotočáře. Nic to ovšem nemění na faktu, že Orchestra Baobab = 150 000 Michalů Davidů.

24. 6. 2010

Můj herecký život

Předevčírem jsem měl mimořádný zážitek. Zahrál jsem si totiž ve druhé řadě retroseriálu České televize *Vyprávěj*. Před časem mi zavolali, jestli bych si v něm nestříhнул psychiatra, za kterým přichází s problémy hrdina Josef Dvořák v podání mého kamaráda Svatopluka Skopala. Zprvu jsem si myslel, že jde o nejapný žertík, leč byl jsem zlákan do kostymérny, kde mi vybrali patřičný lékařský úbor a náležitě hnusné dobové brýle, které možná nosil Jaroslav Moučka v *Okresu na severu*. Neberte to!

Dopravili mě do zrušeného pavilonu v Bohnicích a šli jsme na věc. Režisér Biser Arichtev pracoval rychle a hned jsme dohodli, jaký typ „psychoouše“ chce. Hrdě jsem mu přiznal, že nepracuje s úplným začáteč-

níkem. Jako herec jsem debutoval již v šesté třídě rolí sympatického sportovce Jirky v napínavé hře Josefa Mlejníka *Červená záplata*, kterou uváděl náš školní soubor. Dva pionýrské oddíly soutěží ve sběru a jeden má mezi svými členy zrádce, který do pytle s papírem přidal kámen. S vědomím této kádrové skvrny rozhodl jsem se ne kandidovat na ředitele ÚSTR.

Za normalizace jsem se nicméně téměř pětadvacet (!!!) let herecky nemohl projevit, až díky listopadové revoluci. A hned na Barrandov! Ve filmu Václava Křístka *Vyzilý Boudník* potkám na ulici Arnošta Goldflama a Pavla Zedníčka coby estrádní umělce a opovržlivě je zdravím: „Čau, šmíráci.“ Irena Pavlásková mě vzápětí okamžitě obsadila do snímku *Corpus Delicti*. Na večírek disidentů přichází Lenka Kořínková s Jiřinou Bohdalovou, kterou u dveří přátelsky vítám: „Ahoj, Viki!“ Jen kvůli kryptokomunistům ve vedení Akademie jsem nedostal Českého lva.

Bohužel přišla generace jakýchsi Kotků a Mádlů a já si zase ani neškrtnul. Rehabilitoval mě teprve Andělem oceněný videoklip Tata Bojs *Attention aux hommes*, v němž jsme si zařadili v rolích porotců s Vlastimilem Harapesem a dalšími v režii Jakuba Koháka. Denně jsem čekal na castingový telefon a nic. Po letech nyní konečně další šance!

Můj comeback začal trapasem. Ozvalo se staré dobré hollywoodské: „Akce!“ Ťukám v hávu psychiatra zprávu na psacím stroji, zatímco pacient Skopal líčí příznaky. Vytahují papír, avšak zamotal se do válce, takže jsme scénu museli přetočit. Na chodbě mi přísná televizní radní Helena Fibingerová nasolila pokutu za mrhání penězi koncesi-onářů. Pak jsem si už dával pozor.

Jakmile se zvěst o mých hereckých dispozicích rozeběhla vlastí, mám plný diář. Zítřka ráno mě bere auto, protože ztvárňuji

vrchního bratra v *Ordinaci v růžové zahradě 3* na Nově. V poledne musím být na place v obnovené sérii *Primy Velmi křehké vztahy*, v níž ztělesňuji vrátného. Odpoledne mě veze taxík na dabing kresleného seriálu *Kuňkálovi*, v němž s Michalem Pavlatou namlouváme bratry žabáky. Do toho telefonuje produkce nového filmu Jana Hřebejka *Nevinnost*, abychom s Vlastimilem Tlustým a Jaroslavem Tvrdíkem zahráli vilné bezdomovce v parku. Zkrátka, práce nad hlavu. V zemi, kde může být Radek John ministrem vnitra a Pavel Bém v Praze stavět sochu Michaela Jacksona, je možné všechno.

1. 7. 2010

Blanka, Pavel, Paul a Ringo

Zřejmě proto, že klesá zájem turistů o Prahu, vymyslel odcházející primátor Pavel Bém skvělou atrakci, kvůli níž se náhle počali sjíždět do metropole nadšenci z celého světa. Jmenuje se Strašidelný tunel Blanka, a kam se na ni hrabe matějská pouť. Když se postavíte na vhodné místo na Letenské pláni nebo v okolí a zadupete, zahučíte do kráteru, kde můžete být dlouhé hodiny sami a bez rušivé civilizace jako ten bagrista. Proč jezdit za meditací až do Tibetu? Pokud vám tam půjde mobil, možná dostanete tučnou odměnu za reklamu vaší firmy, když jí nabídnete slogan I dvacet metrů pod zemí mám signál. Laskavá novela protikuřáckého zákona navíc umožňuje, abyste si s sebou vzali cigára.

Ne, vážně. Bém se zjevně rozhodl, že vstoupí do dějin jako Hérostratos. Především v den sesuvu zmizel a teprve včera se rozhoupal k podávání trestních oznámení. To brzo. Jeho zapomenutý komunistický předchůdce Adolf Svoboda odhaloval

monument Stalina s „frontou na maso“. Po Bémovi zůstanou metropoli nesmazatelné pomníčky jako zmíněná Blanka, ale též Opencard, oprava Karlova mostu a zamítnutý Kaplického návrh chobotnice. A propos, chobotnice. Do vyhlásování mé pravidelné výroční ankety je ještě dost času, ale do kolonky Zvíře roku si předběžně zapisuji hlavonožce jménem Paul, který v akváriu v Oberhausenu úspěšně hádá postupující na mistrovství světa. Asi je nastaven jen na fotbal, ale rád bych, aby naznačil, kdy bude Pavel Bém internován.

Takový „bermudský trojúhelník“, kam spadne a zmizí jako ve vesmírné černé díře času ledacos, na co by leckdo rád zapomněl, ovšem funguje neustále. Noví poslanci by měli vzít v potaz třeba pozoruhodné chování Rady České televize s Jiřím Baumrukem v čele, která uprostřed všeobecné ekonomické krize schválila řediteli Jiřímu Janečkovi odměnu ve výši přes 700 000 korun. Za co? Lidově se jí říká předposrané.

Žel i Karel Schwarzenberg ztrácí paměť, pakliže omlouvá v sobotních LN bývalé členství v KSČ nového ministra kultury Jiřího Bessra stylem: „On byl velmi mladej komouš tehdá... Já tu tehdy nežil a nebyl jsem vystaven ani tlaku, ani pokušení.“ Jaký tlak a pokušení v létě 1989, Vaše Jasnosti? Tehdy tam vstupoval jen kariérista nebo blb. A takového vám koaliční partneři TOP 09 Starostové vybrali. To neměli žádného nekomunistu?

Vidíte, málem bych sám zapomněl, že včera slavil sedmdesátiny Ringo Starr. Náhodou před týdnem pobyl dva dny v Praze Pete Best, právě jím z Beatles vyštouchnutý. Podepsal se na Lennonovu zeď na Kampě a zahrál s kapelou v Muzeu české hudby v rámci výstavy Beatlemanie. Pavel Sedláček s Cadillacem rozhodně neváli staré rokenroly hůř. Po koncertě jsem vystál frontu

na podpis do Harryho *Encyklopedie Beatles* a to víte, že jsem se čilého kmeta s modrým očima neptal, jestli půjde o rok staršímu Ringovi popřát. Napadla mě drzá myšlenka, zdali by se nešel někam koukat na zápas Španělsko–Portugalsko. To jsem si dal. „Nemám čas na žádný koukání!“ Nedošlo mi, že Angličany nějaké mistrovství dávno přestalo zajímat.

8. 7. 2010

Viva España!

Nechápu kolegy novináře, kteří shrnuli právě skončené mistrovství světa ve fotbale málem jako Ludvík XVI., který si napsal do deníku v den pádu Bastily: „Nic.“ Nestáčilo jim, že viděli v akci většinu nejlepších hráčů planety? Nenadchl je ladný a efektivní styl vítězů? Tak pardon.

Korunu nasadil už před začátkem sýčkůjící televizní komentátor Jaromír Bosák, který v Pátku LN blouznil, „že se mistrovství světa vůbec nemusí dohrát, protože se něco semele“. Semlelo se leda to, že jeho kolegovi Pavlu Čapkovi trvalo tři zápasy, než zjistil, že za Slovensko nehraje žádný Pekárik, ale Pekarík. Trenér Josef Csaplár, všech teoretiků futrál, ovšem obohatil coby host ve studiu češtinu novotvarem „přihrávka do kolma“.

Čtyřicet let tenhle národ trpěl komunisty, a najednou měsíc nevydrží troubení vuvuzel v hledišti. Všichni si stěžovali na míč Jabulani, ale na jeho let se proti nevyzpytatelným činům Věcí veřejných dalo zvyknout. Ano, slabinou byli někteří rozhodčí a doufejme, že trapas s neuznaným regulérním gólem Angličanů popožene dřímajícího předsedu FIFA Seppa Blattera, aby konečně zavedl při podobných sporných situacích video.

A co ty krásné góly (šleha van Bronckhorsta do uruguayské sítě prosvištěla rychlostí 109 kilometrů v hodině, o níž si leč který rychlík Českých drah může nechat zdát)? Mě ale vedle toho zaujaly příběhy jak od Oty Pavla. Thierry Henry! Ve dvaatřiceti je v nejlepších letech, v Arsenalu a Barceloně vyhrál, co se dalo. Jenže Francie postoupila na MS, jak známo, na úkor Irů po jeho neférové přihrávce rukou a jako by na něm ulpělo Kainovo znamení. V rozhádaném týmu si zahrál jen pětatřicet minut a salut!, kariéru skončí v severoamerické lize! Naopak mě nadchlo, že se v Jižní Africe zrodila snad nejzářivější naděje šampionátu, dvacetiletý Thomas Müller, který se zapsal hned pěti brankami.

Bloud ten, kdo hledá ve fotbale spravedlnost. Podobá se životu, kdy se gauneři typu Vostřého a Koženého posmívají zdálky soudům. Ghanský Gyan nedal penaltu v poslední minutě prodloužení. Úžasný Diego Forlán v poslední minutě utkání s Němcem zatočil přímý kop pouze do břevna. Tohle nevymyslí ani deset scenáristů uruguayských telenovel.

Kolik milionů kluků po světě spřádá sny, že si jednou zahraje finále a dá v něm gól. Za osmdesát let, co se pořádá šampionát, se to povedlo jen pětapadesáti pozemšťanům, včetně rodáka z Jinonic Antonína Puče a Mostečáka Josefa Masopusta. V neděli se k nim přidal Španěl Andrés Iniesta. Považte, že ještě žije stoletý Argentinec Francisco Varallo, který byl u prohry s Uruguayí 2:4 ve finále v roce 1930!

Fascinoval mě kouč Španělů Vicente del Bosque vzhledu Gena Hackmana, kterého před časem tupí bafuňáři vyhodili z Realu Madrid. Jeho kamenná tvář se rozzářila až po finále. Tomu říkám zadostiučinění! Možná podobné cítí i manekýn z Horního Ňoumova David Vodrážka, kterého spoluhraníci nenechali živořit a promptně mu

přidělili vedení zahraničního výboru sněmovny. ODS je nepoučitelná jak Maradona, který natolik svázal Messiho různými taktickými úkoly, že z něj nakonec neměl žádný užitek.

15. 7. 2010

Klapkovi to pořád klope

Za všechno může brněnský vydavatel Jaromír Kratochvíl z Indies a všudybyl Facebook. Před dvěma lety se na mě první jmenovaný obrátil, jestli bych nenapsal pár slov do bookletu k cédéčku s reedicemi dvou alb jazzrockové skupiny Mahagon. A najednou se mi hodinky začaly prudce přetáčet zpátky, jak ve snu z buñuelovského filmu.

Mahagon byla totiž úžasná kapela, kterou dal dohromady ze spolužáků jednadvacetiletý (!) konzervatorista Petr Klapka a v půlce 70. let se blýskla na Pražských jazzových dnech. Napřed vydala singl *Půlnoční bál*, který v Melodii vyhrál jako nejlepší SP deska roku, a Zdena Adamová, tehdy již Klapkova partnerka, vylétla coby mimořádná pěvkyně dávno předtím, než Lucie Bílá obula *Neposlušné tenisky*. To víte, že mě v normalizační nudě takový fousatý jurodivec zaujal a udělal jsem s ním hned rozhovor do Melodie.

V roce 1977 vyšlo Mahagonu první nedoceněné eponymní album, které Petr sám celé napsal a zaranžoval, a mezitím se pokoušel zachránit tehdy bezúspěšnou kariéru Michala Prokopa. Mahagon vydal ještě písničkové LP *Slunečnice pro Vincenta van Gogha* (1980) se slaboduchými texty Jaromíra Machka a Pavla Vrby a nahrál pozoruhodné nezvalovské album *Signál času* (1980) Jana Spáleného.

Ani jsem se moc nedivil, že to v létě 1980 buřič Petr zabalil a se Zdenou a synkem Petříkem přes Mnichov zamířili do Ameriky. Málem třicet let jsem o nich nevěděl nic, až teprve v rámci pátrání po informacích do zmíněného bookletu jsem na ně získal jakýsi kontakt přes baskytaristu Olympiku Milana Brouma a zkoušel se spojit. Nula bodov.

Náhle se nade mnou rozklenula hollywoodská duha. Před týdnem se ozvali sami přes Facebook! A dozvěděl jsem se, že Petr vede v městečku Merrimack ve státě New Hampshire hudební školu se dvěma sty studenty a pěti učiteli, a třebaže mu Zdena nadává, že je „v posledních letech spokojený jezevec“, upozornil mě na své nové připravované CD *Klapka - Version 5'5*. Zlatá svoboda! Kliknete si na YouTube a můžete okamžitě zjistit, že pakliže onen odporný emigrant nazve jednu skladbu *Pumprdlíky Tydlíky*, s hlubokým vnitřním uspokojením se zaradujete, že dávno neviděnému kamarádovi Klapkovi i po těch letech pořád stejně krásně hrabe a tuze rádi byste ho viděli.

Náhoda je blbec. Pozitíí slaví tato polozapomenutá velká osobnost našeho jazz rocku pětapadesátiny (na rozdíl od spolužáka Kocába nestihl být v žádném fondu ani ve vládě, že) a je pro mne příkladem našince, který se uměl prosadit i v tvrdém prostředí amerického showbusinessu (čest práci soudruhům z Haló novin), aniž by měl potřebu obtěžovat a prsit se tím v rodné vlasti. V našem bahýnku se ovšem řeší daleko závažnější otázky, jako je-li přední zpěvačka Dara Rolins automobilovou vražedkyní, nebo obětí, které jakýsi trapný chlap vjel schválně pod kola. Jestli nám ten nahoře bude přát (čímž nemyslím novopečeného ministra vnitra, jenž se velice rychle spřáhnul s estébáckým póvlem), zajedu